UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
STŘEDISKO VZDĚLÁVACÍ POLITIKY

Malátova 17, 150 00 Praha 5
tel.: +420 221 900 513 ▪ e-mail: jan.koucky@pedf.cuni.cz

Expanze českého vysokého školství a uplatnění absolventů na pracovním trhu

REFLEX a jiné ochutnávky

Jan Koucký

REFLEX 2013: uplatnění absolventů vysokých škol
Seminář MŠMT, SVP PedF UK a vysokých škol. ČZU, 6. 12. 2013

1. Úvodem
2. Expanze českého vysokého školství; její příčiny, průběh a důsledky
3. Změny v postavení a kompetencích vysokoškoláků v mezinárodním srovnání
4. Co je REFLEX a k čemu je dobrý
5. Absolventi vysokých škol na pracovním trhu: první analýzy databáze REFLEX 2006-2013
    - Co absolventi dělají ?
    - Jak vypadá přechod ze vzdělání do práce ?
    - Jaké mají absolventi kompetence ?
    - Jak hodnotí vysokoškolské studium ?

1. Úvodem
2. Expanze českého vysokého školství; její příčiny, průběh a důsledky

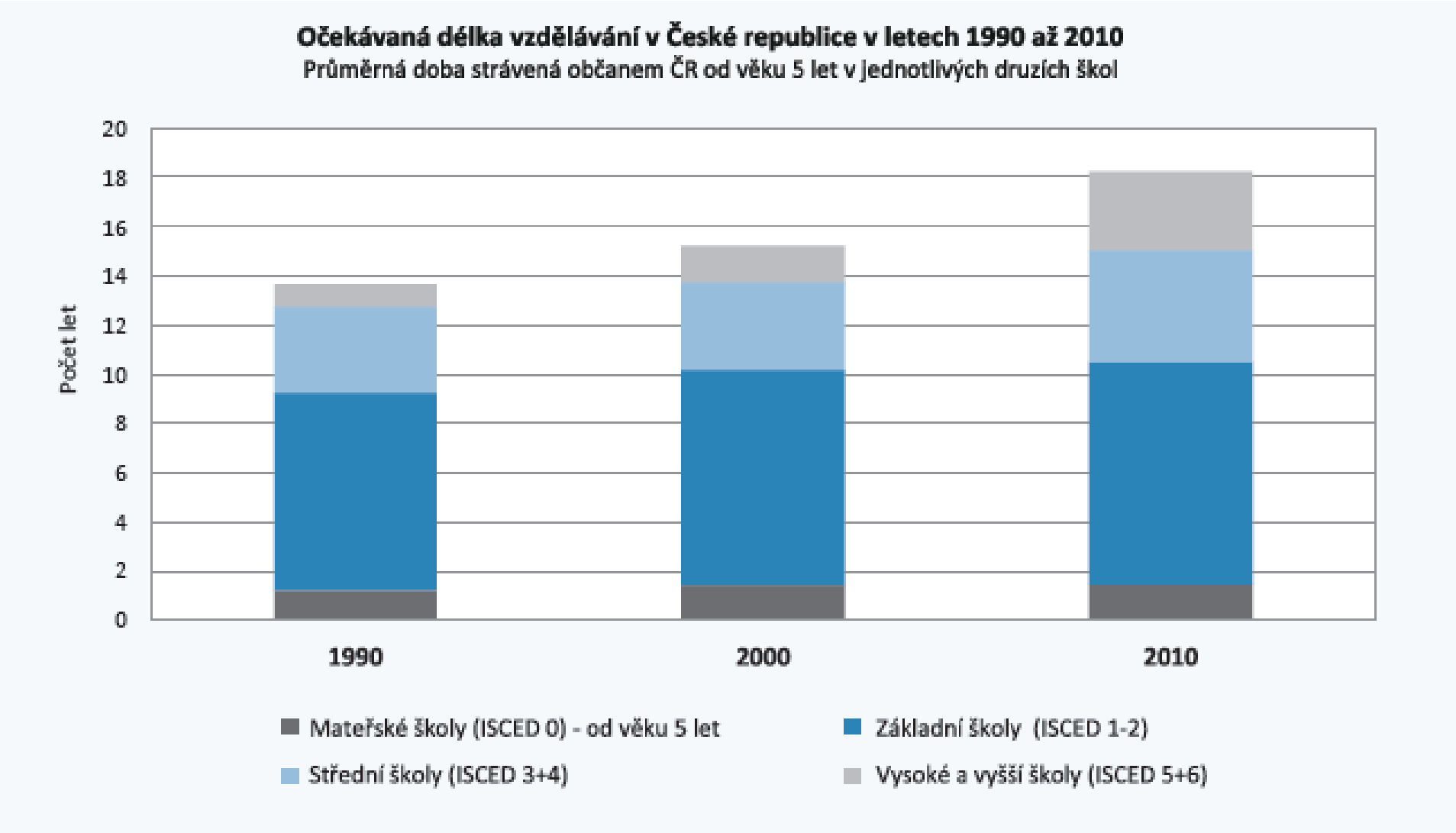
Očekávaná délka vzdělávání v České republice v letech 1990 až 2010
Průměrná doba strávená občanem ČR od věku 5 let v jednotlivých druzích škol
Počet let
20
18
16
14
12
10
8
6
4
2
0
1990
2000
2010
Mateřské školy (ISCED 0) - od věku 5 let
Základní školy (ISCED 1-2)
Střední školy (ISCED 3+4)
Vysoké a vyšší školy (ISCED 5+6)

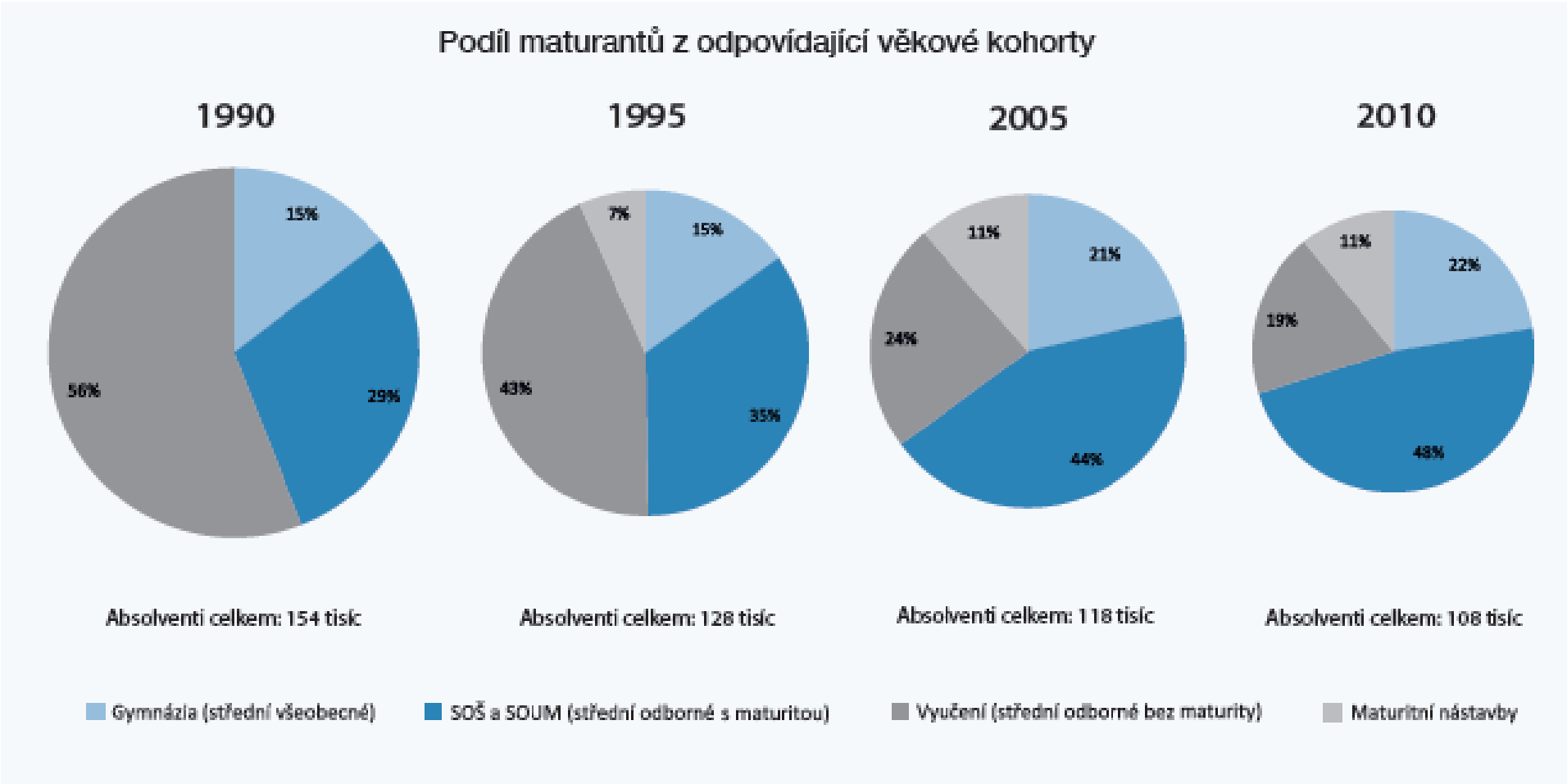
Podíl maturantů z odpovídající věkové kohorty
1990
15%
29%
56%
Absolventi celkem: 154 tisíc
1995
7%
15%
35%
43%
Absolventi celkem: 128 tisíc
2005
11%
21%
24%
44%
Absolventi celkem: 118 tisíc
2010
11%
22%
19%
48%
Absolventi celkem: 108 tisíc
Gymnázia (střední všeobecné)
SOŠ a SOUM (střední odborné s maturitou)
Vyučení (střední odborné bez maturity)
Maturitní nástavby

Poprvé zapsaní do různých druhů terciárního vzdělávání

Česká republika, 1990-2012

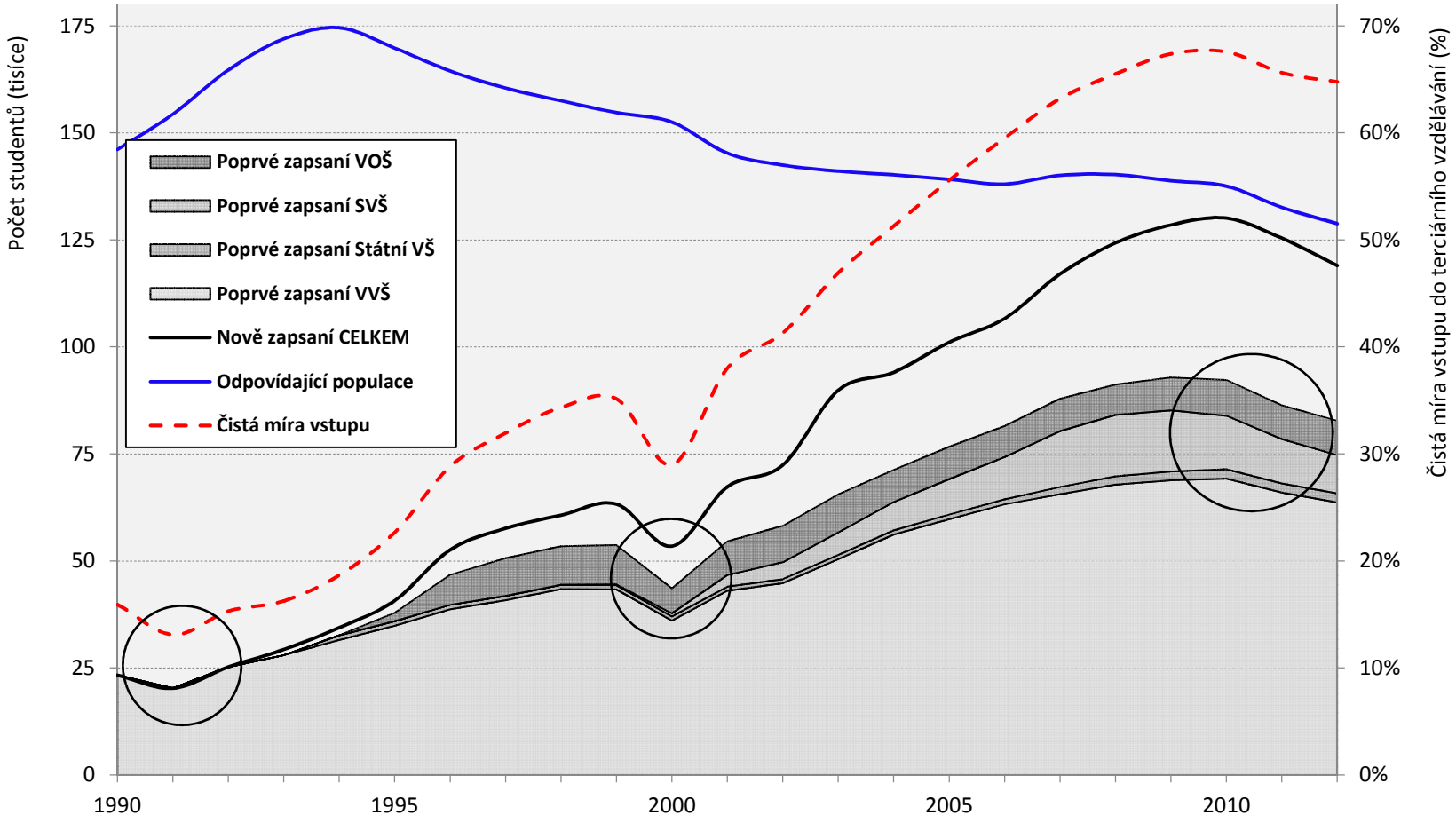

Zdroj: ÚIV, SIMS a SVP PedF UK

Poprvé absolvující v terciárním vzdělávání

Evropské země, 1950–2010

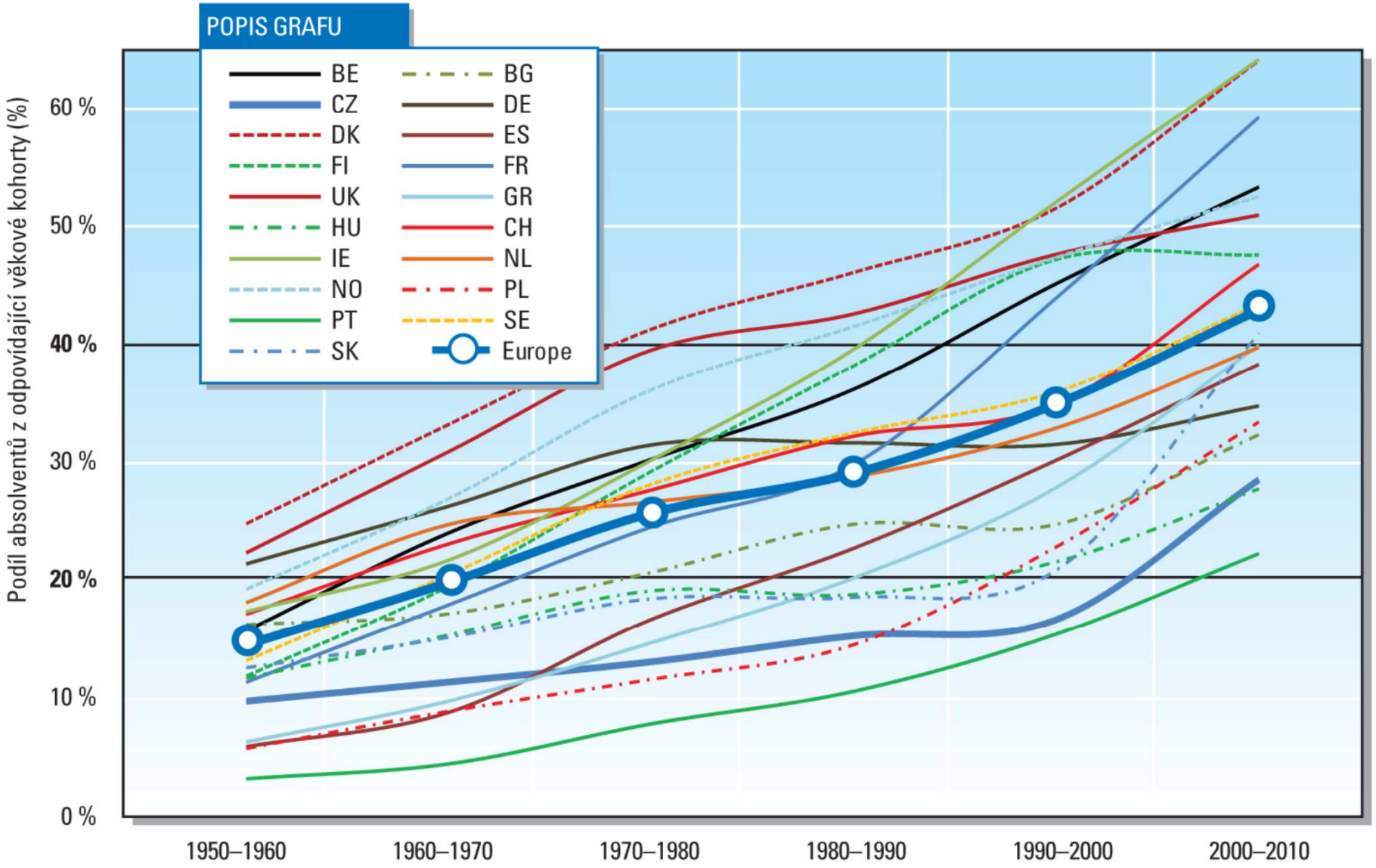

Poprvé absolvující na vysokých školách (ISCED 5A)

Evropské země a USA, 1995–2011

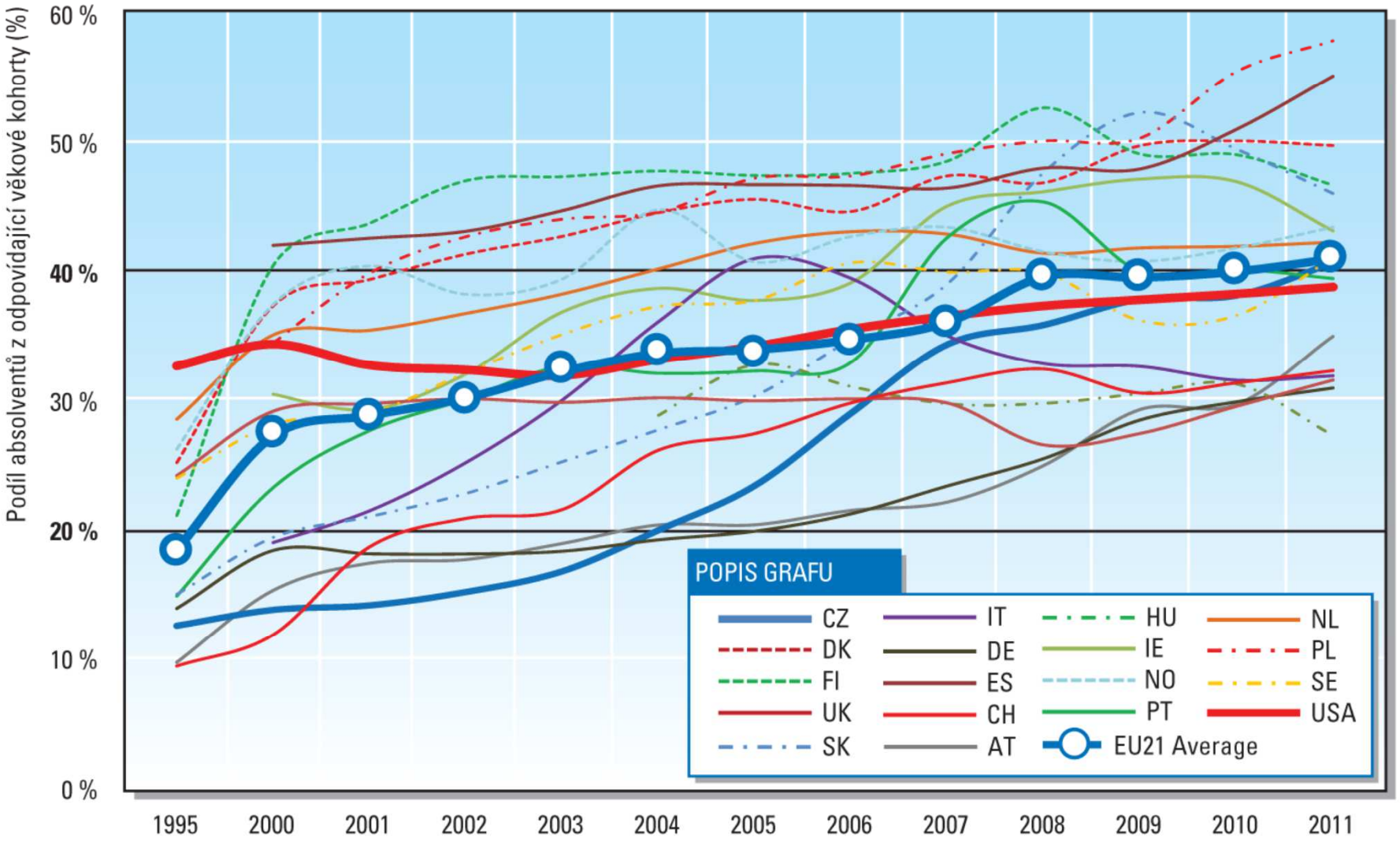

Zdroj: OECD EaG 2013

Projekce počtu zapsaných na veřejných vysokých školách

Česká republika, 2003-2020

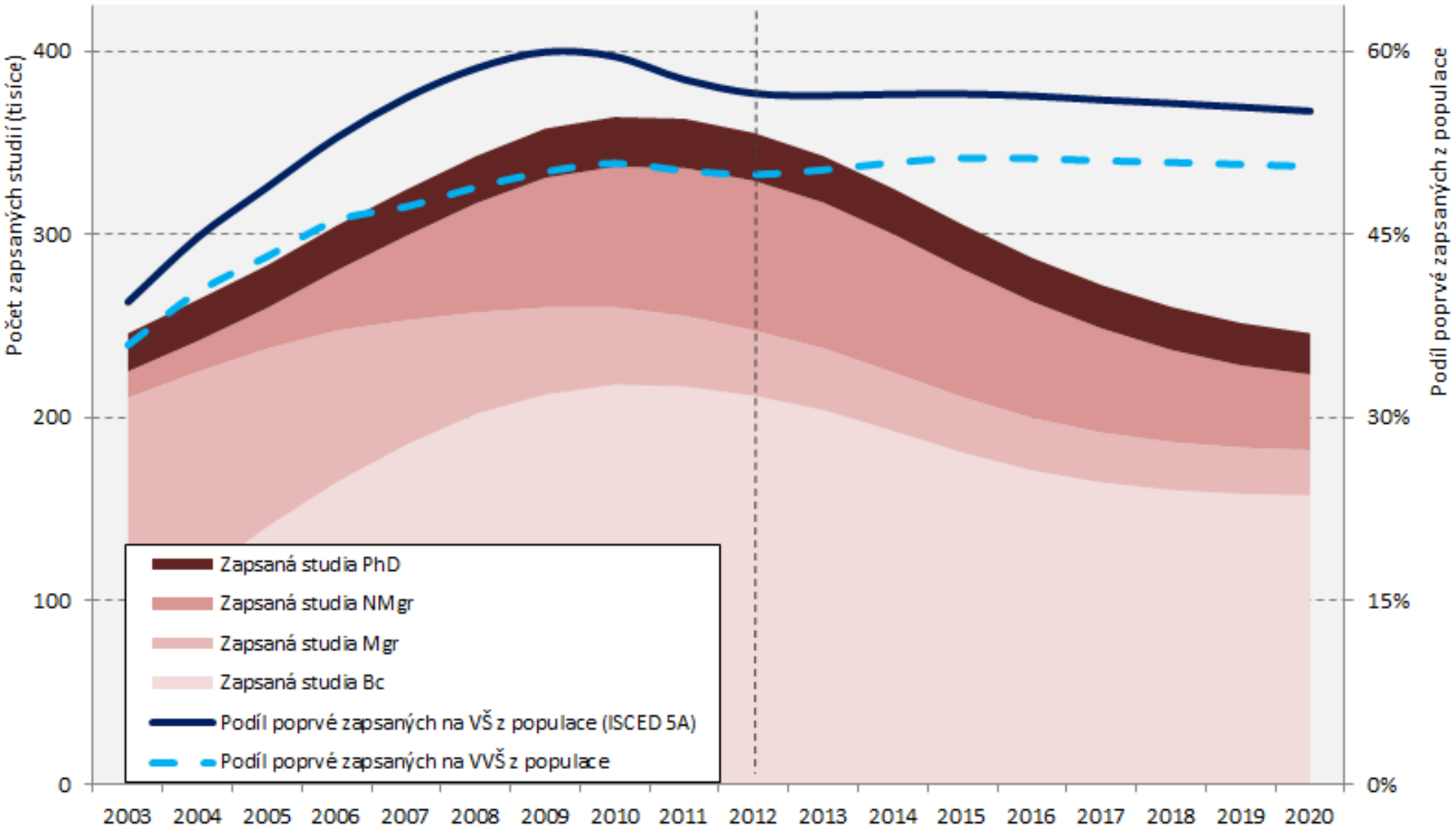

Zdroj: MŠMT, SIMS a SVP PedF UK

Projekce počtu absolventů veřejných vysokých škol

Česká republika, 2003-2020

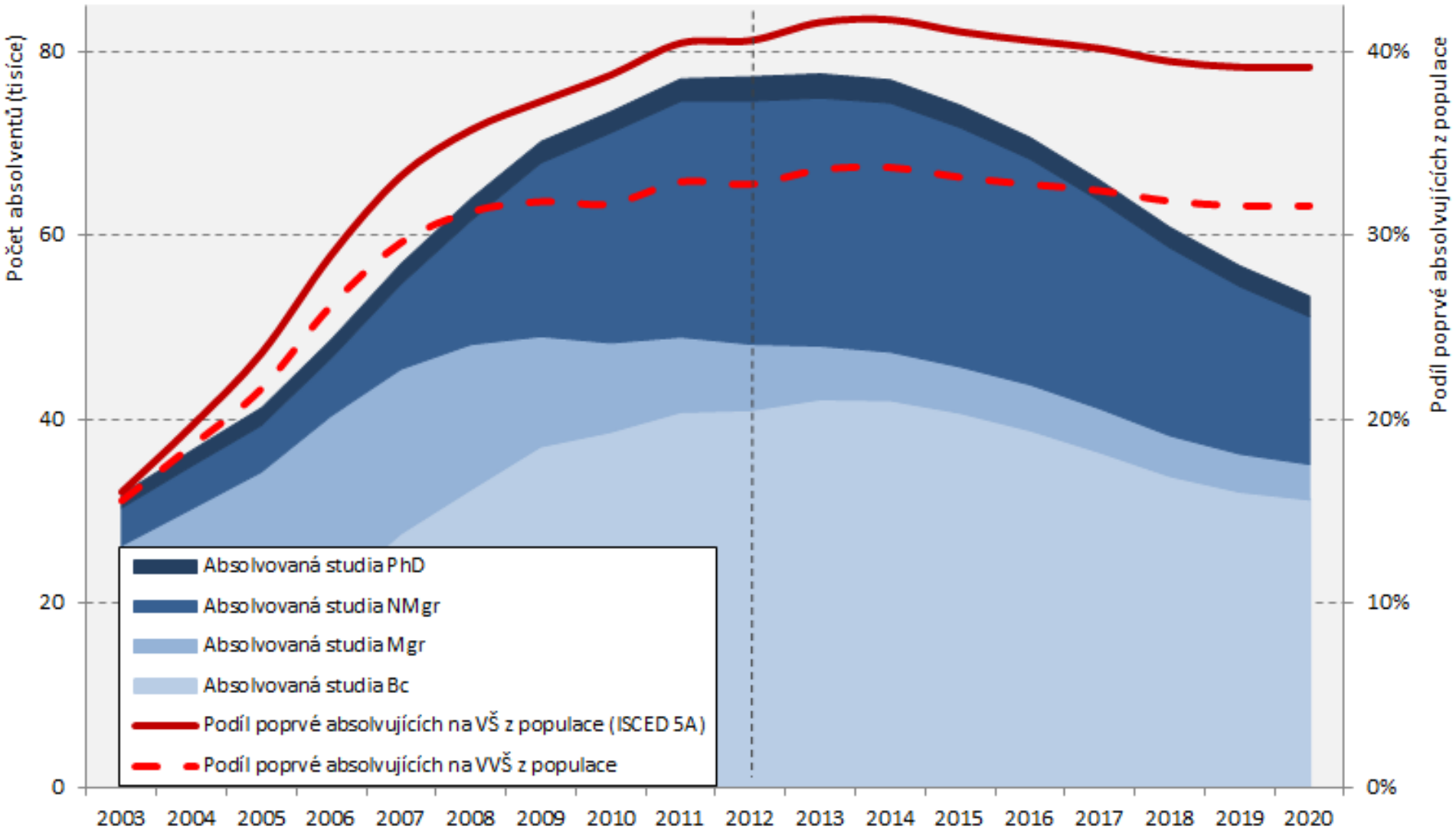

Zdroj: MŠMT, SIMS a SVP PedF UK

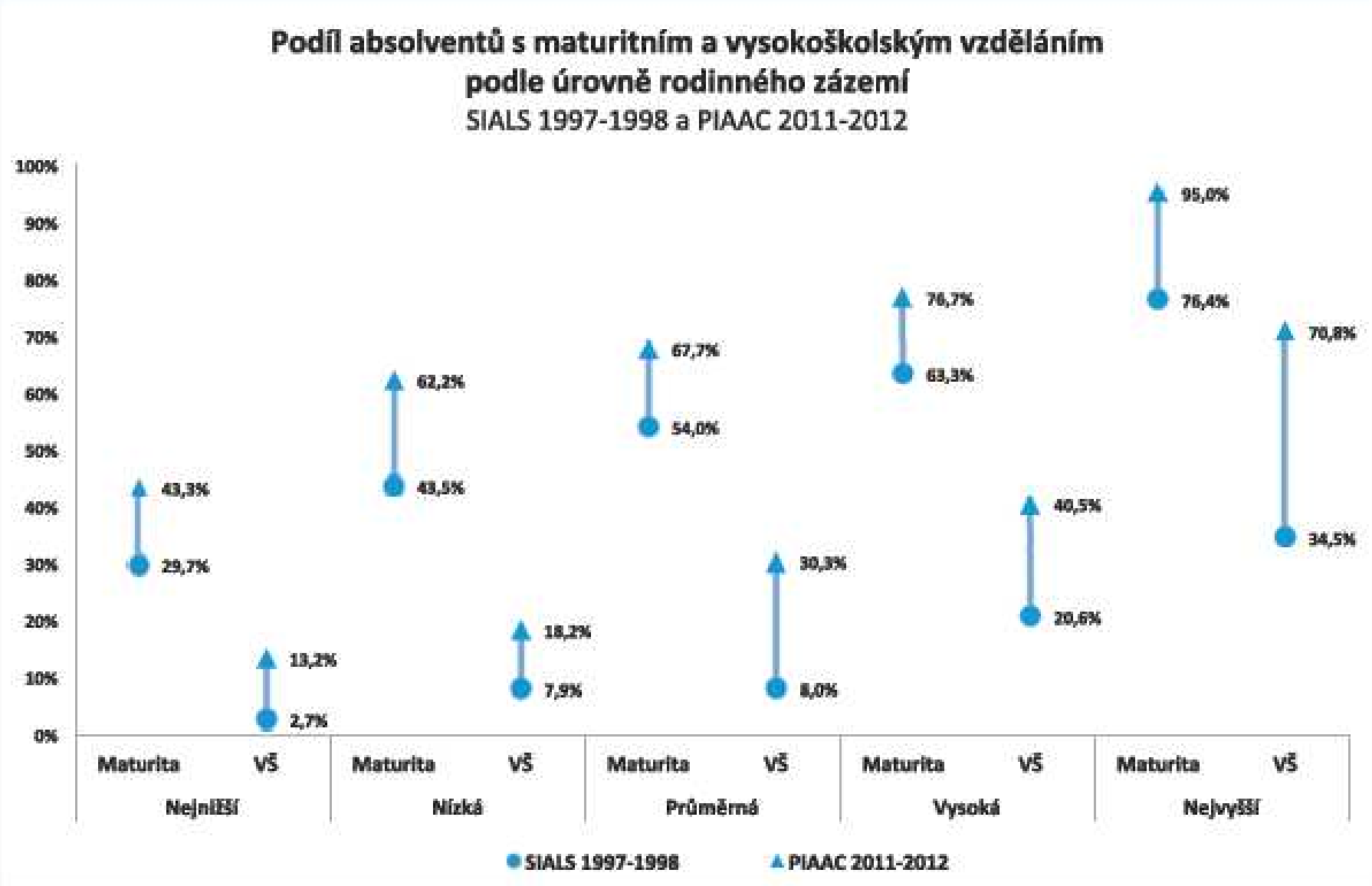
Podíl absolventů s maturitním a vysokoškolským vzděláním
podle úrovně rodinného zázemí
SIALS 1997-1998 a PIAAC 2011-2012
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
43,3%
29,7%
13,2%
2,7%
62,2%
43,5%
18,2%
7,9%
67,7%
54,0%
30,3%
8,0%
76,7%
63,3%
40,5%
20,6%
95,0%
76,4%
70,8%
34,5%
Maturita
VŠ
Nejnižší
Nízká
Průměrná
Vysoká
Nejvyšší
SIALS 1997-1998
PIAAC 2011-2012

Přechod absolventů ze vzdělávání na pracovní trh

Zapsaní, absolventi a odcházející ze školství v ČR 1995–2015

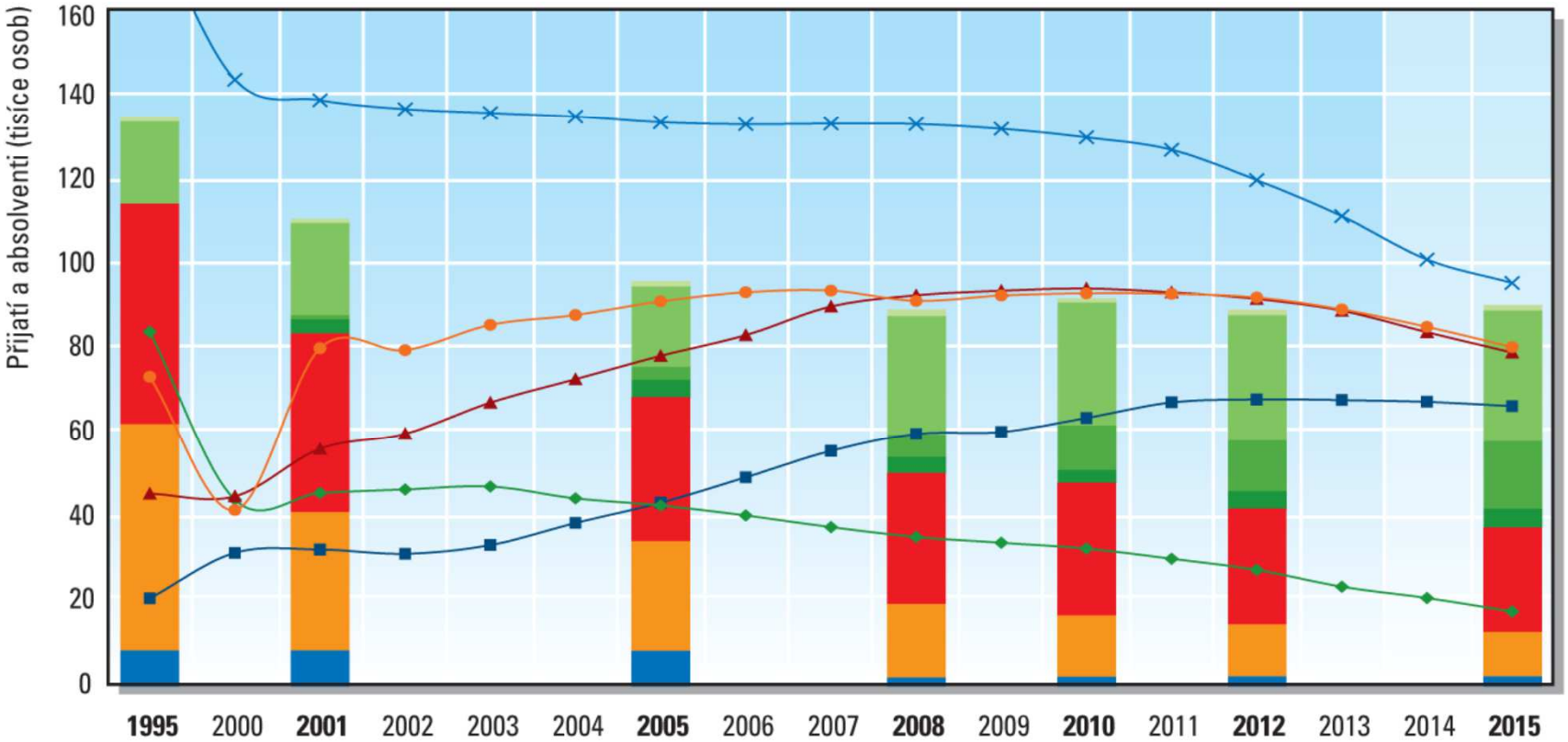

POPIS GRAFU

- Velikost ročníku 18–20 let
- Vyučení
- Maturanti
- Poprvé zapsaní na VŠ a VOŠ
- Poprvé absolvující VŠ a VOŠ

Odcházející ze školství:

- bez středního vzdělání
- vyučení
- maturanti
- s terciárním vzděláním

Zdroj: vlastní výpočty s použitím dat ČSÚ a ÚIV

1. Úvodem
2. Expanze českého vysokého školství; její příčiny, průběh a důsledky
3. **Změny v postavení a kompetencích vysokoškoláků v mezinárodním srovnání**

Země účastnící se projektů OECD IALS a PIAAC

	IALS	PIAAC		IALS	PIAAC
Austrálie	*	*	**Německo**	*	*
Belgie	*	*	**Nizozemsko**	*	*
Česká republika	*	*	**Norsko**	*	*
Dánsko	*	*	**Nový Zéland**	*	
Estonsko		*	**Polsko**	*	*
Finsko	*	*	**Portugalsko**	*	
Francie		*	**Rakousko**		*
Chile	*		**Rusko**		*
Irsko	*	*	**Slovensko**		*
Itálie		*	**Slovinsko**	*	
Japonsko		*	**Španělsko**		*
Kanada	*	*	**Švédsko**	*	*
Korea		*	**Švýcarsko**	*	
Kypr		*	**USA**	*	*
Maďarsko	*		**Velká Británie**	*	*

IALS – 1998, PIAAC - 2012

Úroveň gramotnosti absolventů podle dosaženého vzdělání

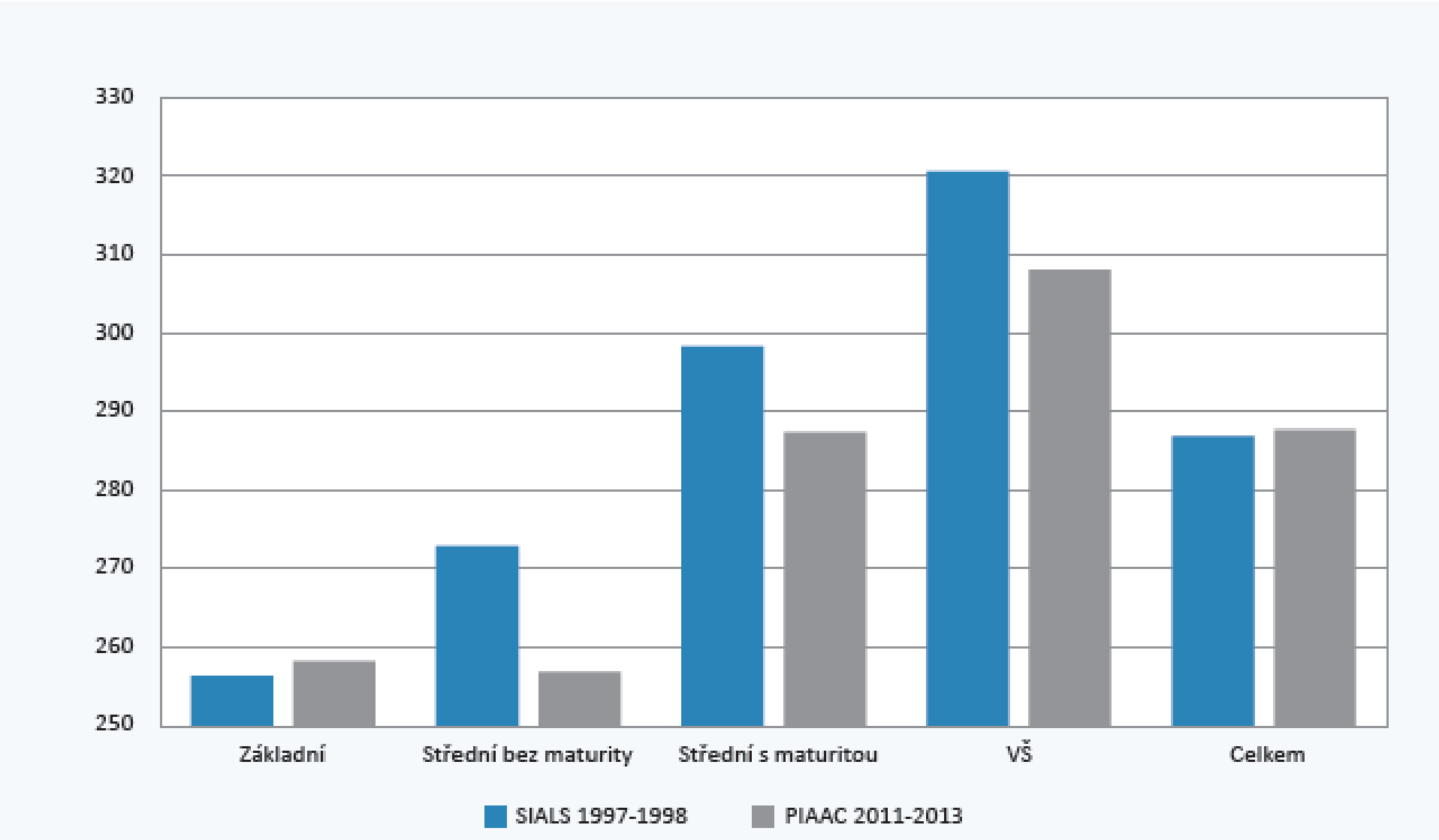

Úroveň gramotnosti absolventů podle vzdělání v SIALS a PIAAC

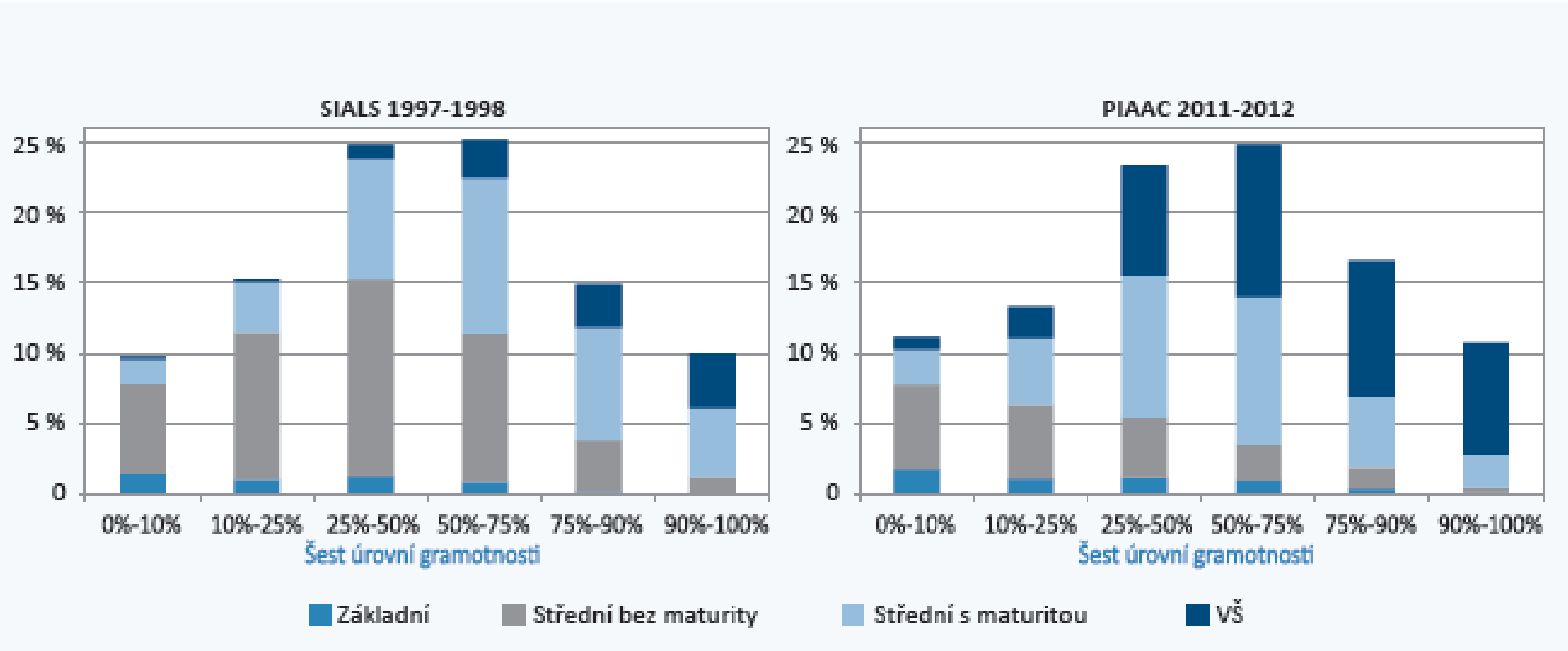

Průměrné kompetence vysokoškoláků
OECD IALS 1992–98

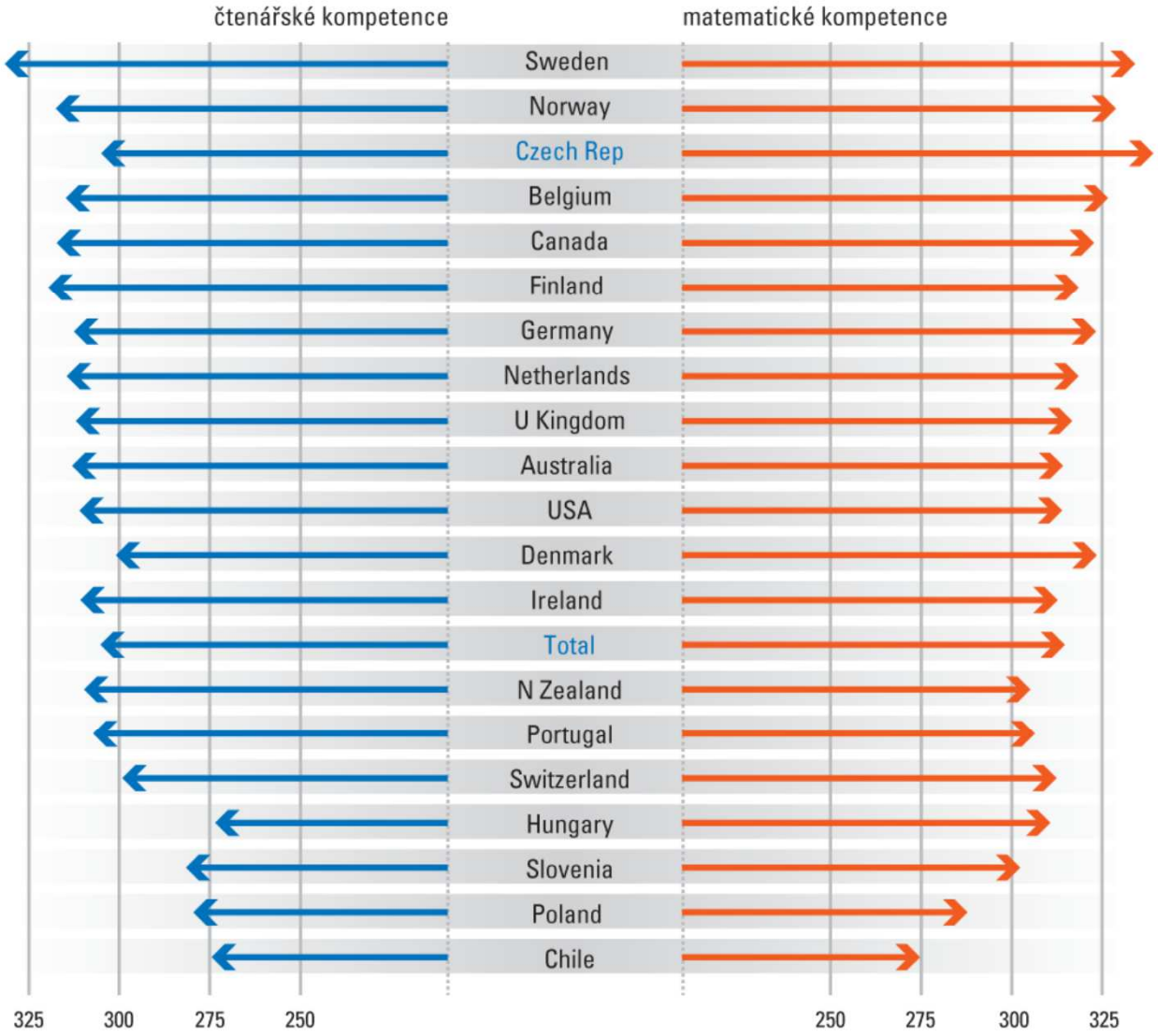

Průměrné kompetence vysokoškoláků
OECD PIAAC 2012

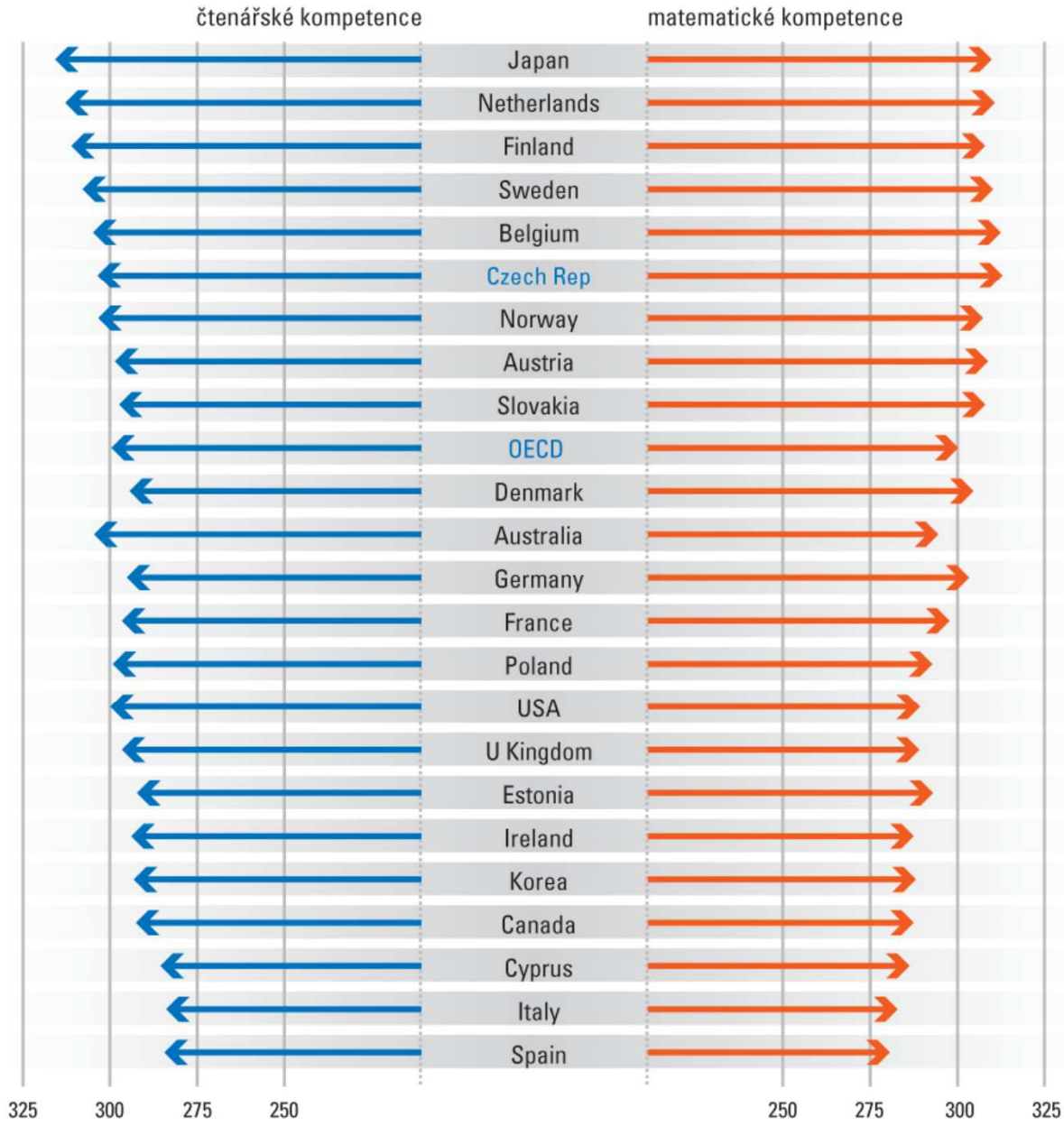

Průměrné kompetence vysokoškoláků do 30 let
OECD PIAAC 2012

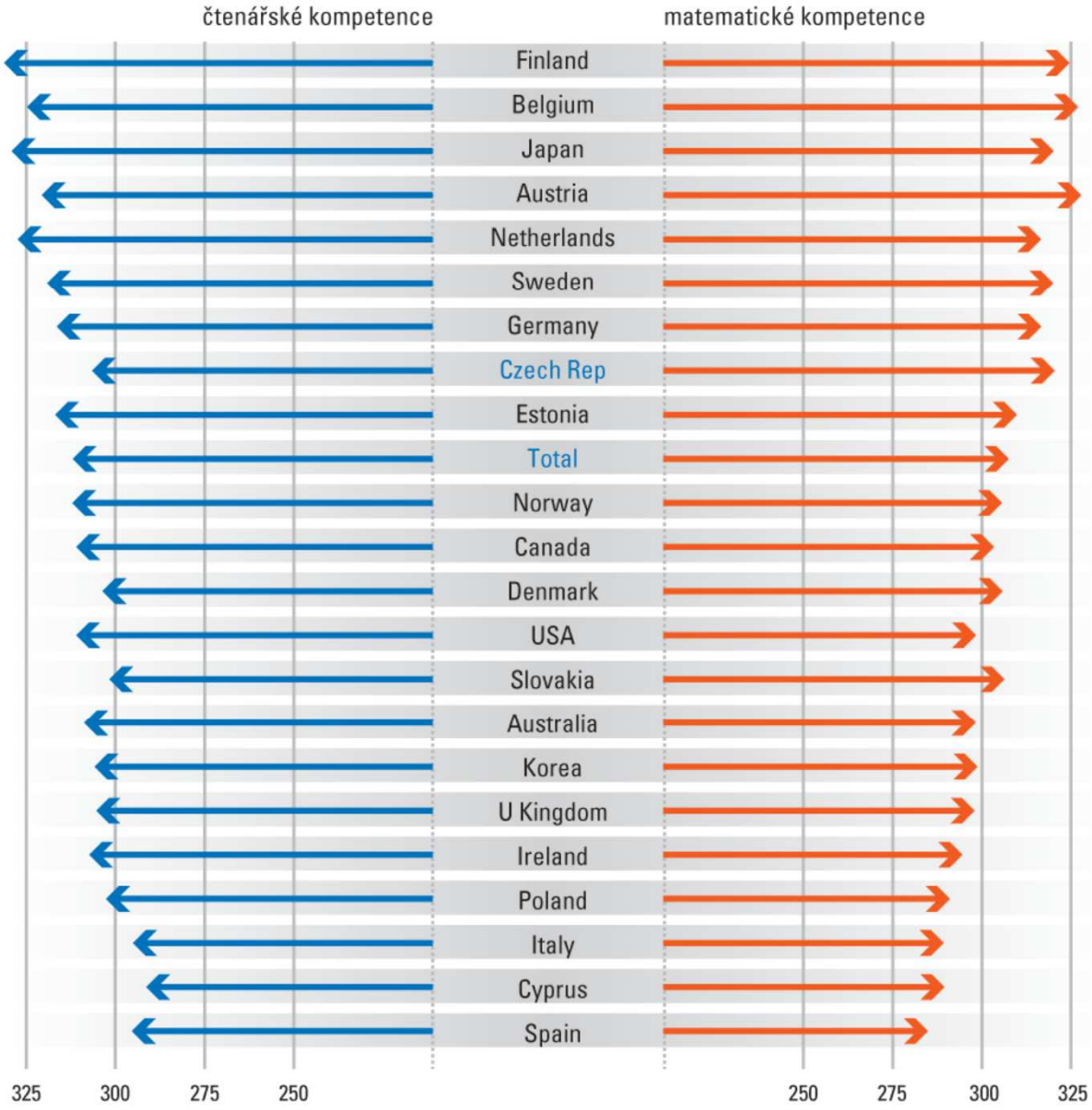

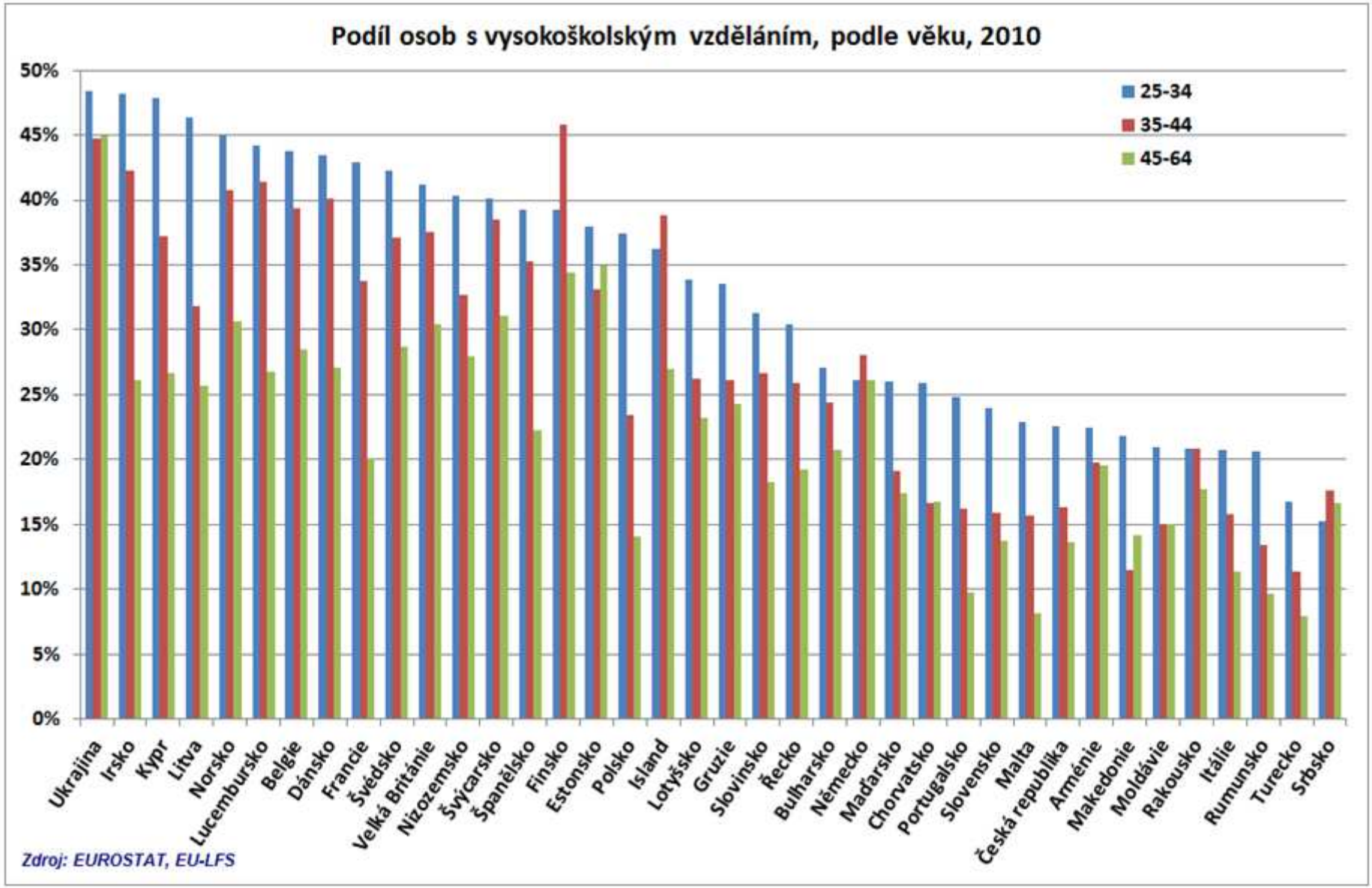
Podíl osob s vysokoškolským vzděláním, podle věku, 2010
50%
45%
40%
35%
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
25-34
35-44
45-64
Ukrajina
Irsko
Kypr
Litva
Norsko
Lucembursko
Belgie
Dánsko
Francie
Švédsko
Velká Británie
Nizozemsko
Švýcarsko
Španělsko
Finsko
Estonsko
Polsko
Island
Lotyšsko
Gruzie
Slovinsko
Řecko
Bulharsko
Německo
Maďarsko
Chorvatsko
Portugalsko
Slovensko
Malta
Česká republika
Arménie
Makedonie
Moldávie
Rakousko
Itálie
Rumunsko
Turecko
Srbsko
Zdroj: EUROSTAT, EU-LFS

Podíl vysokoškoláků v zaměstnanosti

Dosažená a požadovaná úroveň terciárního vzdělání

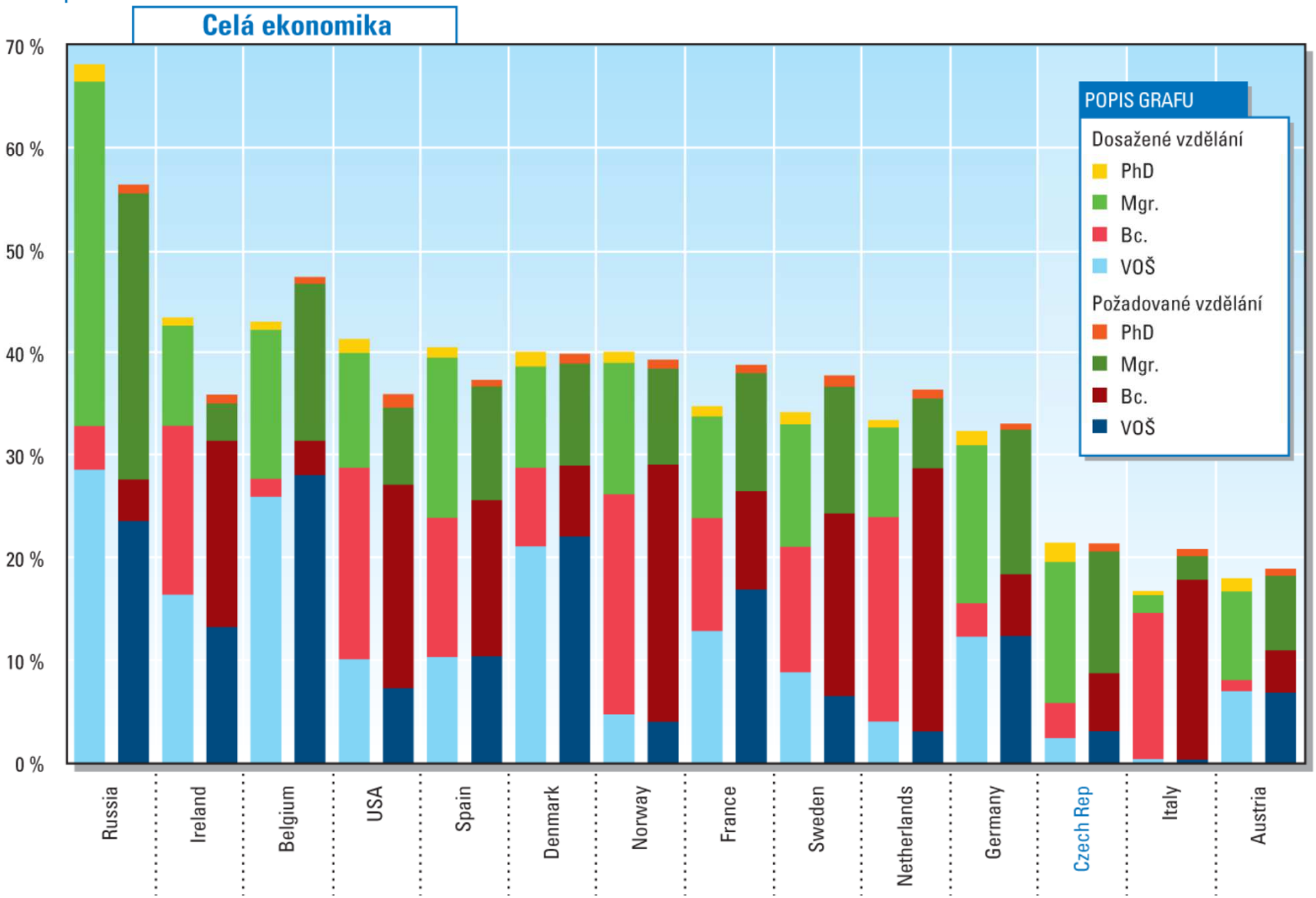

Zdroj: OECD PIAAC database 2013

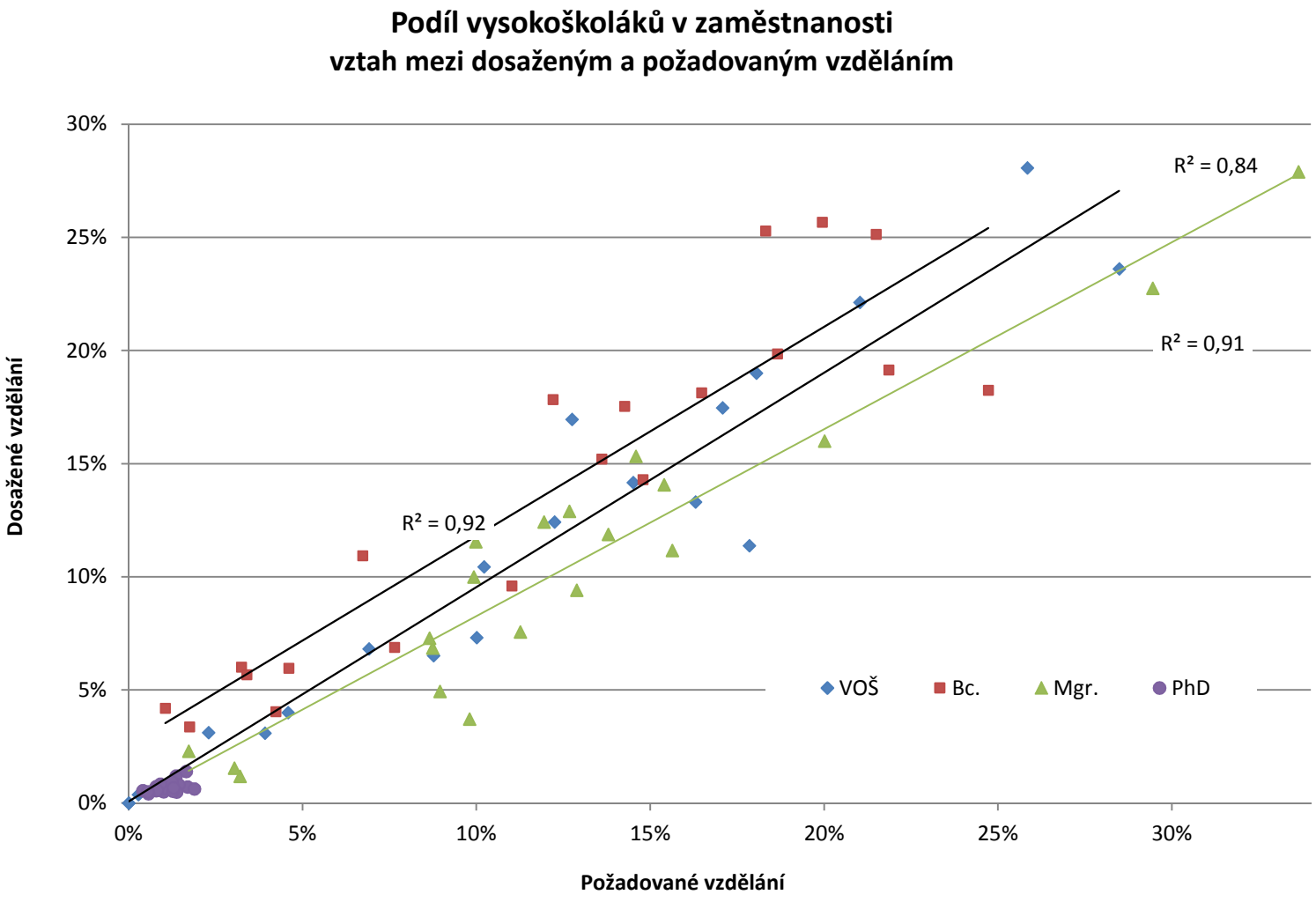
Podíl vysokoškoláků v zaměstnanosti
vztah mezi dosaženým a požadovaným vzděláním
Dosažené vzdělání
Požadované vzdělání
30%
25%
20%
15%
10%
5%
0%
0%
5%
10%
15%
20%
25%
30%
R² = 0,84
R² = 0,91
R² = 0,92
VOŠ
Bc.
Mgr.
PhD

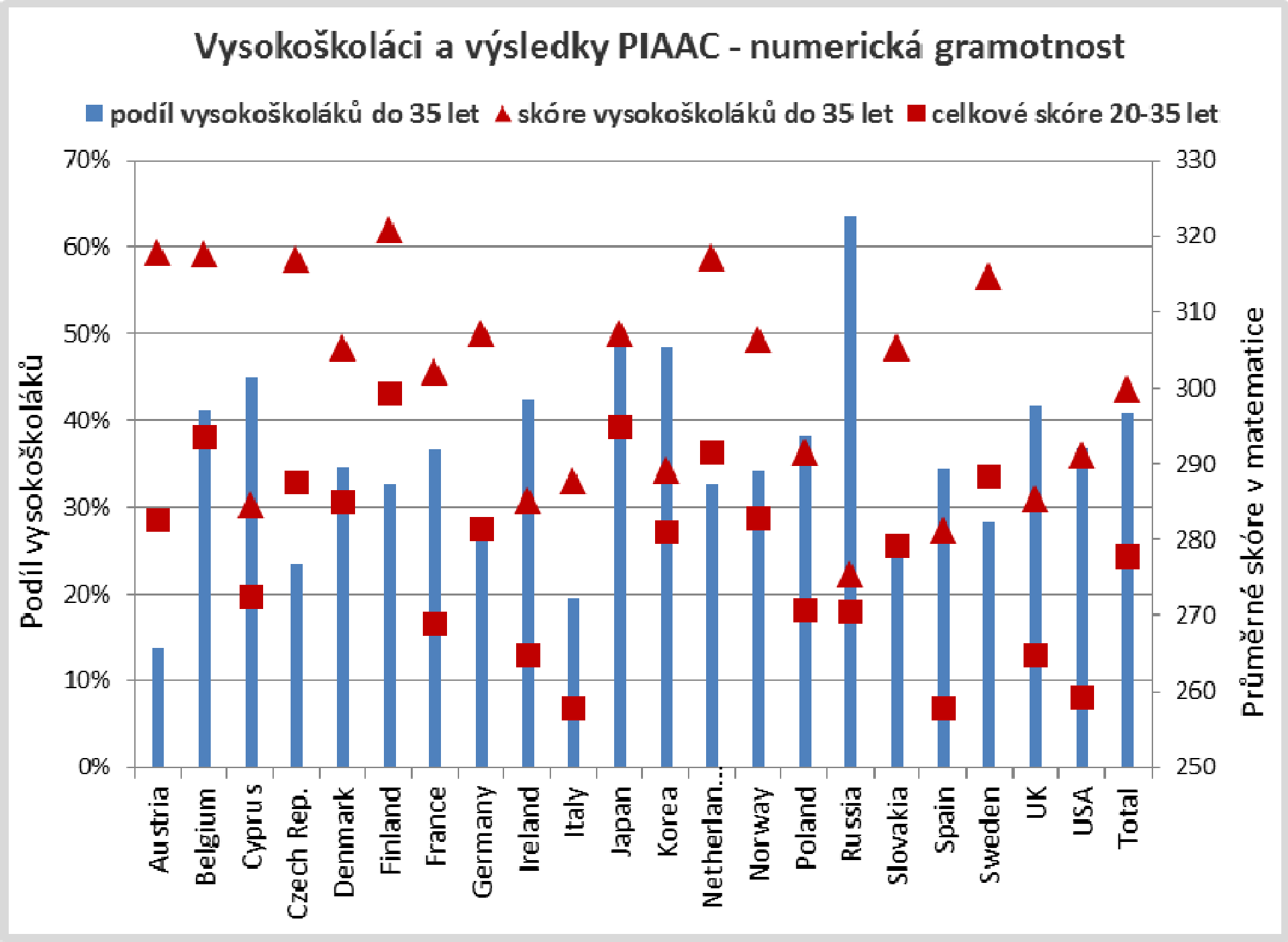
Vysokoškoláci a výsledky PIAAC - numerická gramotnost
podíl vysokoškoláků do 35 let
skóre vysokoškoláků do 35 let
celkové skóre 20-35 let
Podíl vysokoškoláků
Průměrné skóre v matematice
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
330
320
310
300
290
280
270
260
250
Austria
Belgium
Cyprus
Czech Rep.
Denmark
Finland
France
Germany
Ireland
Italy
Japan
Korea
Netherlan...
Norway
Poland
Russia
Slovakia
Spain
Sweden
UK
USA
Total

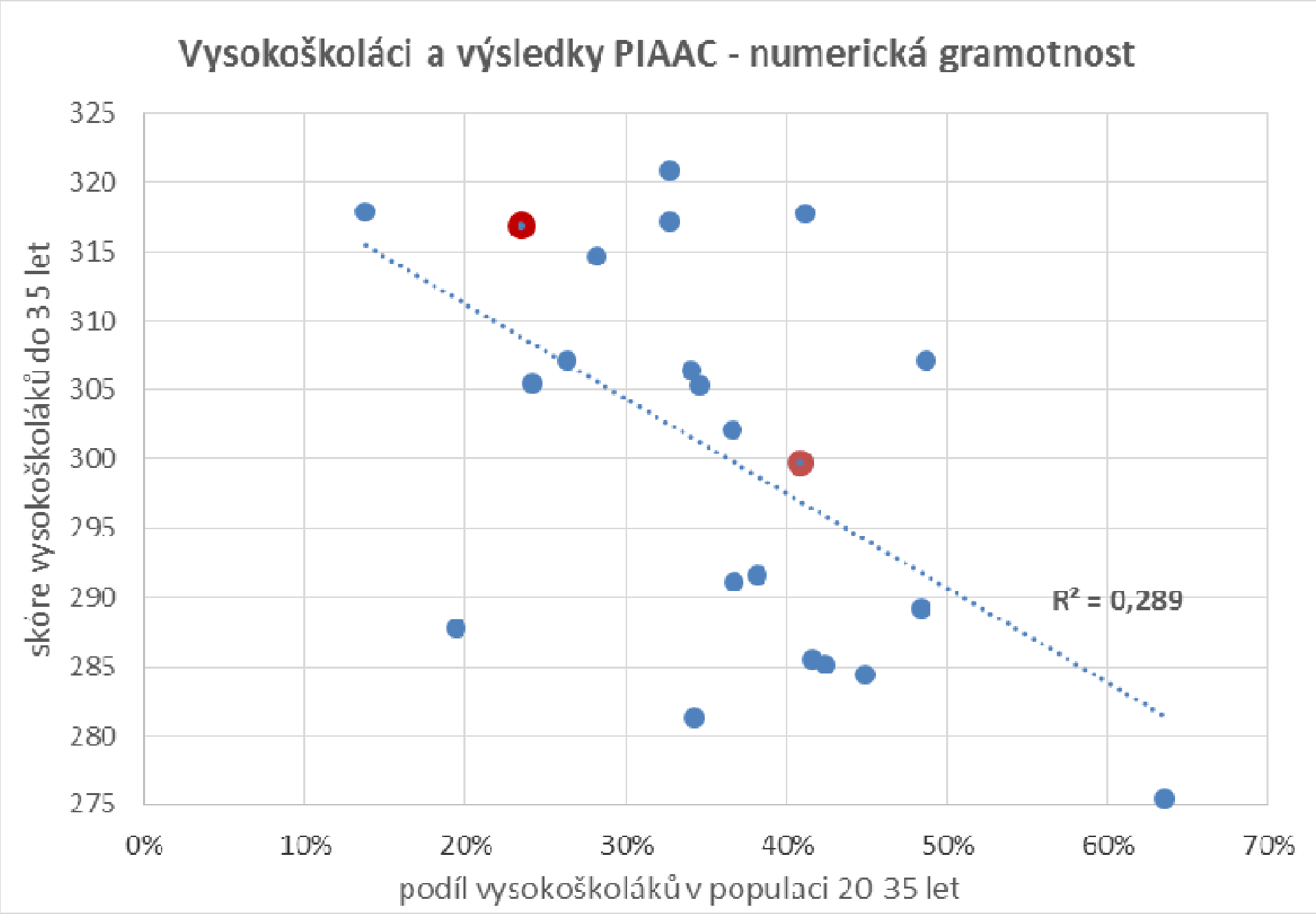
Vysokoškoláci a výsledky PIAAC - numerická gramotnost
skóre vysokoškoláků do 35 let
325
320
315
310
305
300
295
290
285
280
275
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
podíl vysokoškoláků v populaci 20 35 let
R² = 0,289

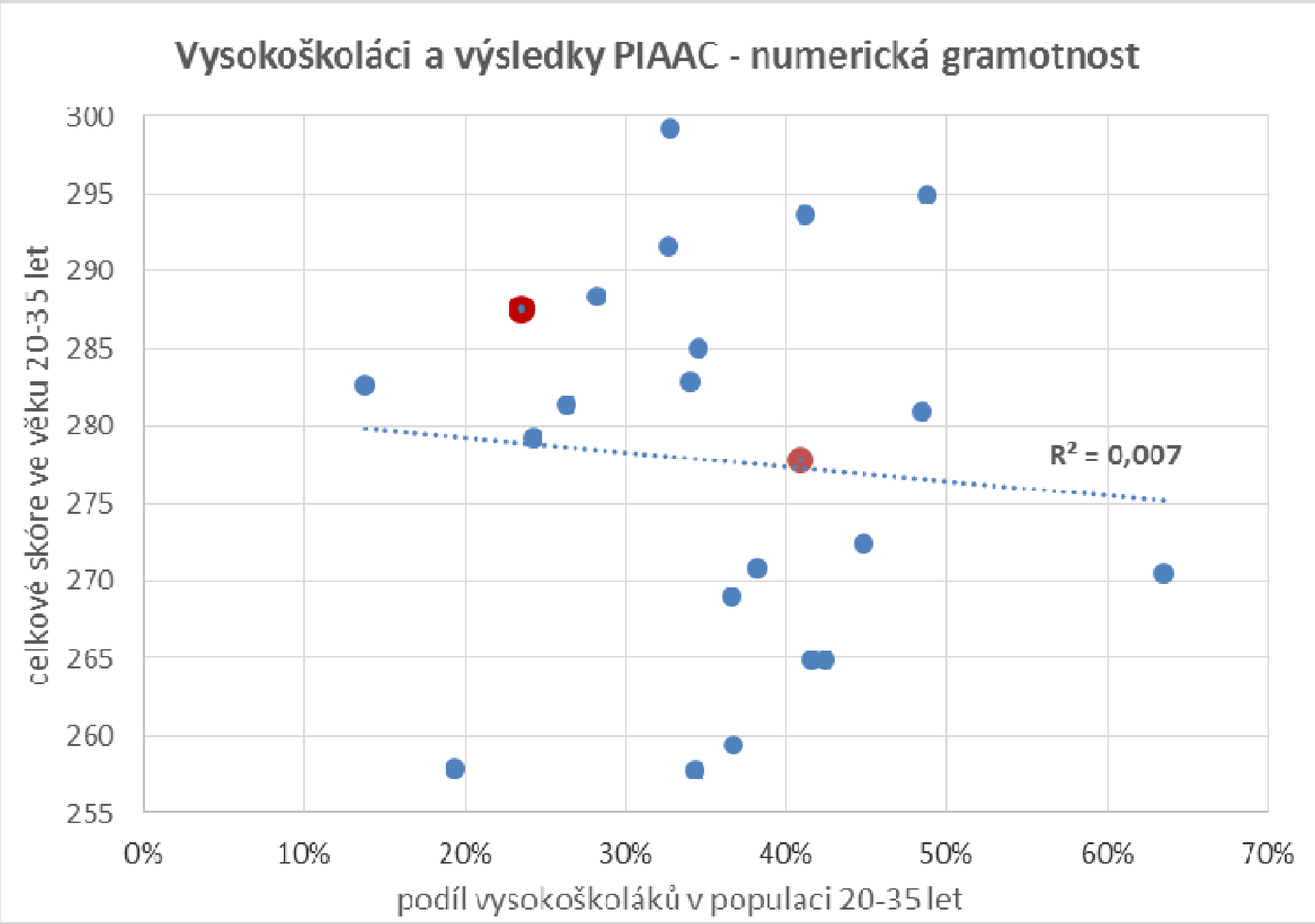
Vysokoškoláci a výsledky PIAAC - numerická gramotnost
300
295
290
285
280
275
270
265
260
255
celkové skóre ve věku 20-35 let
0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
podíl vysokoškoláků v populaci 20-35 let
R² = 0,007

1. Úvodem
2. Expanze českého vysokého školství; její příčiny, průběh a důsledky
3. Změny v postavení a kompetencích vysokoškoláků v mezinárodním srovnání
4. **Co je REFLEX a k čemu je dobrý**

Program REFLEX: Uplatnění absolventů vysokých škol

1998 – 2000: **CHEERS - „Careers after Higher Education: a European Research Study“**,

12 zemí; ČR: v roce 1999 sebráno přes 4 tisíce dotazníků od absolventů z let 1994-1995

2004–2007: **REFLEX - „The Flexible Professional in the Knowledge Society: New Demands on Higher Education in Europe“**

16 zemí, vzorek omezen na absolventy ISCED 5A, v ČR šetření v roce 2006
Cílová skupina: absolventi VŠ z let 2001 and 2002
ČR: Sebrány dotazníky od 6 794 absolventů; nevážený vzorek zahrnoval 17 % bakalářů, 82 % magistrů a 1 % Ph.D.

2010: **REFLEX 2010: “Zaměstnatelnost absolventů vysokých škol a jejich postavení na pracovním trhu“**

ČR; cílová skupina: absolventi VŠ z let 2005 a 2006
Účastnilo se 20 veřejných, jedna státní a tři soukromé VŠ
Dotazník byl poprvé přístupný přes internet
Celkem sebráno 8 183 úplných dotazníků, dalších 446 dotazníků z velké části vyplněných: celkem 8 629 z velké části využitelných dotazníků
Nevážený vzorek zahrnoval 31,5 % bakalářů, 67,5 % magistrů, 1 % Ph.D.

2013 – **REFLEX 2013: "UPLATNĚNÍ ABSOLVENTŮ VYSOKÝCH ŠKOL A HODNOCENÍ ZÍSKANÉHO VZDĚLÁNÍ"**

Cílová skupina: absolventi VŠ z let 2008 až 2012 (tedy i čerství absolventi)

Účastnilo se 20 veřejných, jedna státní a 15 soukromých VŠ

Dotazník přístupný přes internet; dotazník i pro zaměstnavatele absolventů

Sebráno (po čištění datového souboru):

31 713 plně vyplněných dotazníků

34 305 dotazníků využitelných pro většinu analýz

Nevážený vzorek zahrnuje 34,9 % bakalářů, 60,8 % magistrů, 4,3 % Ph.D.

Zaměstnavatelský dotazník:

1 115 respondentů

Projekt **EuroGraduate: *feasibility*** (2013/10-2015/10)

pro Evropskou komisi řeší mezinárodní konsorcium vedené DZHW

Projekt REFLEX 2016 ? (doporučení na pokračování programu REFLEX cca v letech 2015-2017)

REFLEX 2013: Projekt pomůže odpovědět na některé **základní otázky**, například:

- Máme nedostatek nebo nadbytek vysokoškoláků?
- Odpovídá jejich oborová struktura požadavkům pracovního trhu?
- Jaké kompetence absolventi mají (a k čemu jim jsou) a jaké jim naopak chybí?
- Jsou absolventi připraveni a hodnotí dosažené vzdělání tak, jak to předpokládají vysoké školy?
- Je to z hlediska vysokých škol v souladu se strategiemi jejich rozvoje?
- Jaké dlouhodobé důsledky pro trh práce bude mít současný vývoj vysokého školství v ČR?
- V čem je situace našich absolventů podobná a v čem se liší od jiných evropských zemí?
- Jaká doporučení lze adresovat vládě, vysokým školám, zaměstnavatelům a absolventům?

REFLEX 2013: struktura **dotazníku**:

Identifikace ukončených vysokoškolských studií, VŠ, fakult, studijních oborů

Vzdělání před vysokou školou a praxe během studia

Hodnocení vysokoškolského studia (důvod pro výběr studia, hodnocení studijního programu, způsobů výuky, podmínek studia, kvalita vyučujících a fakulty)

Přechod ze školy do praxe (rychlost nalezení práce, způsoby hledání práce)

První zaměstnání (profese, odvětví, plat, nejvhodnější vzdělání a obor)

Profesní historie a současná situace (počet zaměstnavatelů, hledání jiné práce)

Kompetence (sada 25 kompetencí: příprava na škole, vlastní úroveň, požadovaná úroveň v zaměstnání)

Nezaměstnaní (délka, důvod, co je ochoten udělat pro získání práce)

Současná práce (profese, odvětví, plat, nejvhodnější vzdělání a obor, míra využití znalostí a dovedností, spokojenost)

Zaměstnavatel (místo, velikost, řízení druhých, teritorium působení, inovace)

Osobní údaje

Výzkumy uplatnění absolventů vysokých škol
SVP PedF UK (1994–2013)

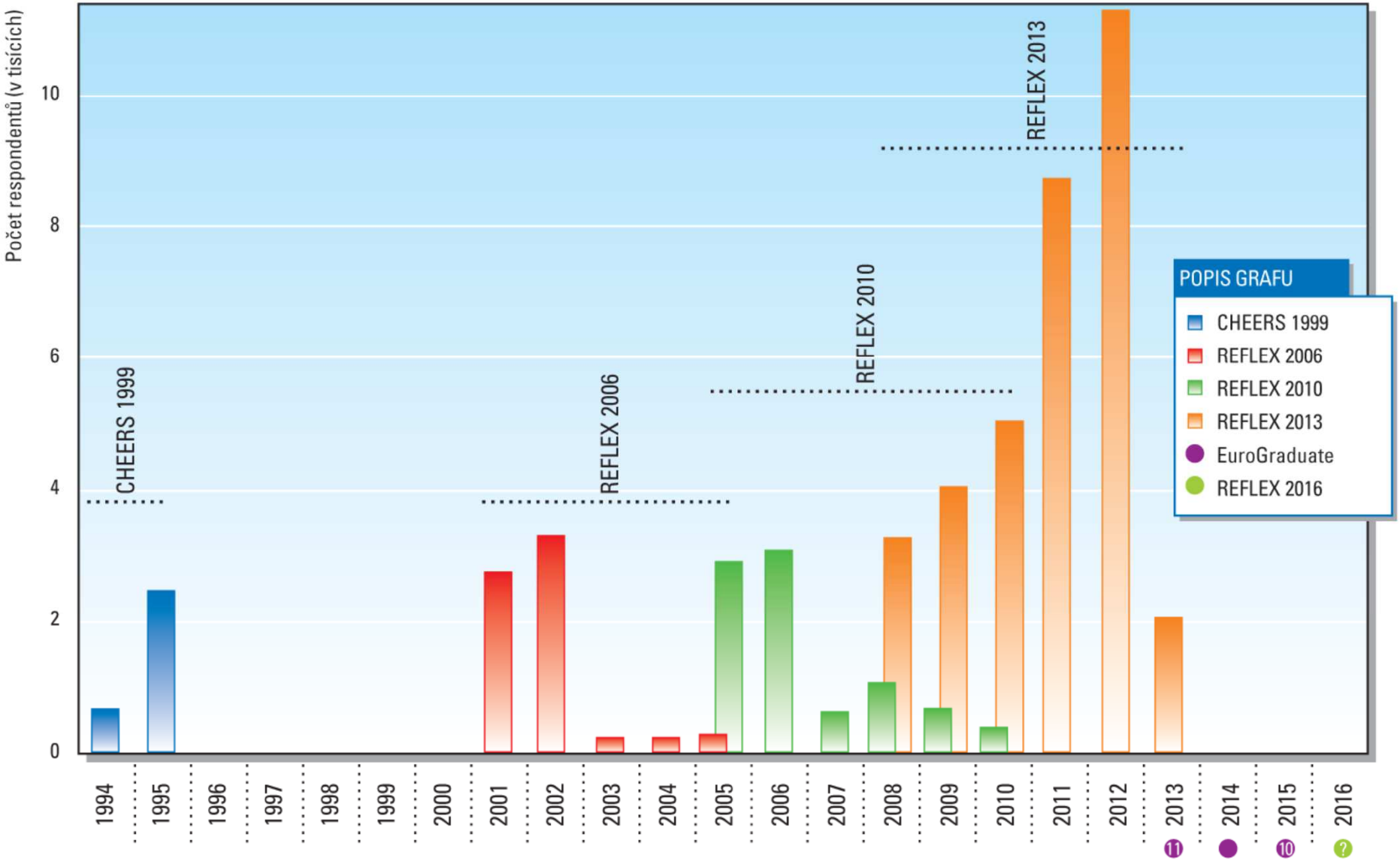

1. Úvodem
2. Expanze českého vysokého školství; její příčiny, průběh a důsledky
3. Změny v postavení a kompetencích vysokoškoláků v mezinárodním srovnání
4. Co je REFLEX a k čemu je dobrý
5. **Absolventi vysokých škol na pracovním trhu: první analýzy databáze REFLEX 2006-2013**
   - **Co absolventi dělají ?**
   - **Jak vypadá přechod ze vzdělání do práce ?**
   - **Jaké mají absolventi kompetence ?**
   - **Jak hodnotí vysokoškolské studium ?**

1. Úvodem
2. Expanze českého vysokého školství; její příčiny, průběh a důsledky
3. Změny v postavení a kompetencích vysokoškoláků v mezinárodním srovnání
4. Co je REFLEX a k čemu je dobrý
5. **Absolventi vysokých škol na pracovním trhu: první analýzy databáze REFLEX 2006-2013**

   - Co absolventi dělají ?

Absolventi vysokých škol na pracovním trhu ČR 2006-2013

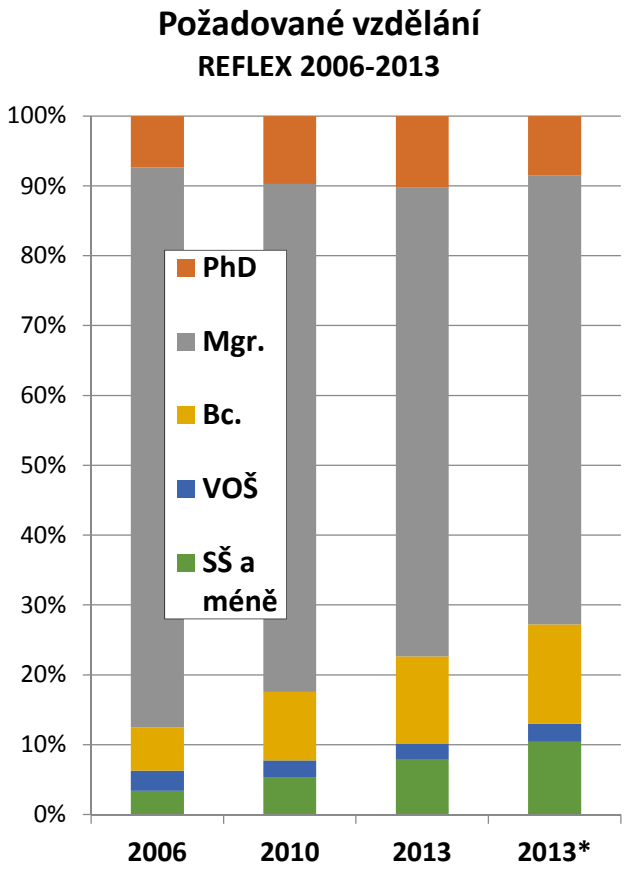

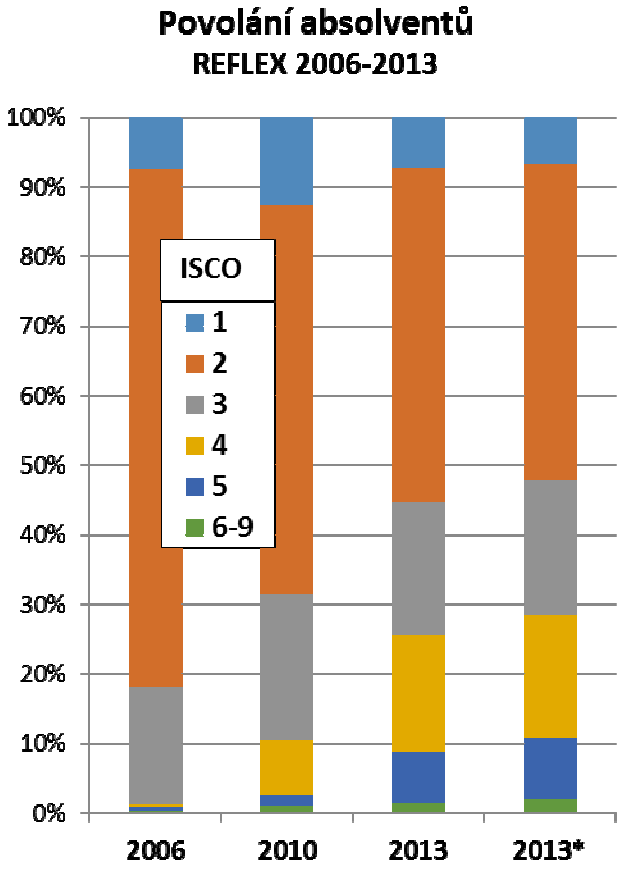

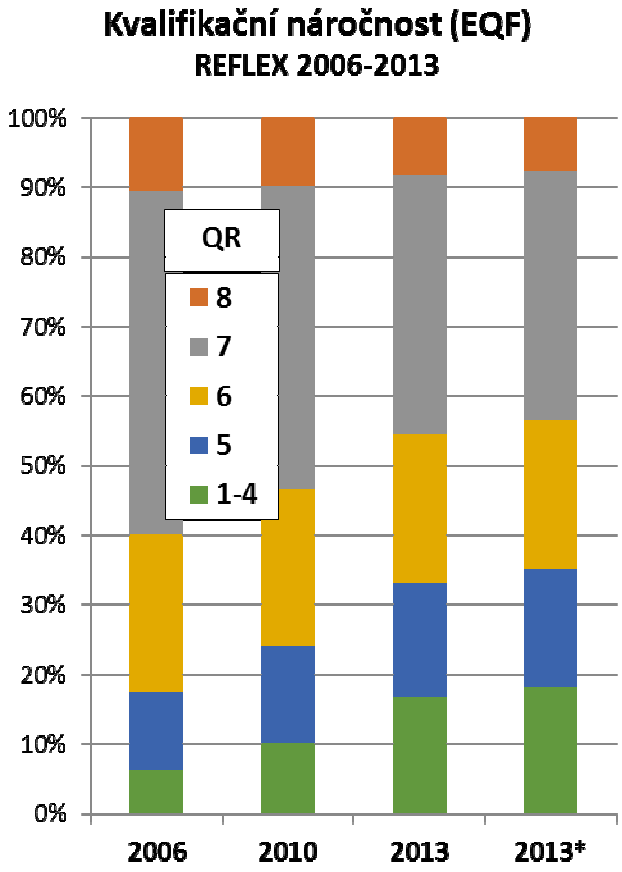

Požadované vzdělání Program REFLEX 2006-2013	REFLEX 2006					REFLEX 2013				
	SŠ nebo nižší	VOŠ	Bc.	Mgr.	PhD	SŠ nebo nižší	VOŠ	Bc.	Mgr.	PhD
Absolventi celkem	**3,4%**	**2,9%**	**7,2%**	**79,6%**	**7,0%**	**10,4%**	**2,6%**	**14,3%**	**64,3%**	**8,4%**
Typ studia										
Bakalářský	7,4%	5,8%	30,8%	52,9%	3,0%	18,9%	5,1%	34,0%	40,8%	1,2%
Magisterský	2,8%	2,5%	3,9%	83,4%	7,4%	8,6%	2,0%	9,4%	74,6%	5,4%
Doktorský						0,9%	0,1%	1,1%	32,6%	65,3%
Obor studia										
Přírodovědné obory	2,6%	1,9%	5,2%	76,8%	13,5%	8,0%	1,1%	10,3%	59,0%	21,6%
Technické obory	3,8%	2,5%	4,0%	82,0%	7,6%	9,3%	2,0%	8,0%	72,1%	8,7%
Zemědělství, lesnictví a veterina	7,2%	7,2%	4,3%	77,7%	3,6%	15,7%	2,1%	8,1%	61,2%	12,8%
Zdravotnictví, lékařství a farmacie	0,7%	2,5%	5,1%	77,6%	14,1%	5,0%	2,5%	19,0%	62,6%	10,9%
Společenské a humanitní obory	3,3%	6,5%	11,0%	67,3%	11,8%	12,5%	4,4%	18,9%	55,1%	9,2%
Ekonomie	3,6%	3,2%	8,8%	79,7%	4,7%	14,2%	2,9%	16,5%	63,5%	2,9%
Právní a veřejnosprávní obory	2,5%	1,7%	26,8%	66,1%	2,9%	4,7%	1,2%	11,0%	77,0%	6,1%
Pedagogika, učitelství a sport	2,8%	2,3%	5,5%	84,1%	5,3%	10,3%	2,6%	16,9%	66,3%	3,9%
Kultura a umění	11,1%	3,7%	5,6%	70,4%	9,3%	9,2%	7,2%	13,4%	55,5%	14,7%

Povolání absolventů vysokých škol	REFLEX 2006						REFLEX 2013					
Program REFLEX 2006-2013	ISCO 1	ISCO 2	ISCO 3	ISCO 4	ISCO 5	ISCO 6-9	ISCO 1	ISCO 2	ISCO 3	ISCO 4	ISCO 5	ISCO 6-9
Absolventi celkem	7,6%	74,3%	16,9%	0,3%	0,6%	0,4%	6,6%	44,2%	18,8%	17,1%	8,7%	1,8%
Typ studia												
Bakalářský	9,8%	48,0%	37,4%	0,8%	3,1%	1,0%	5,9%	30,1%	16,2%	24,2%	16,5%	2,3%
Magisterský	7,0%	77,4%	14,7%	0,3%	0,4%	0,3%	7,0%	45,7%	20,2%	16,2%	7,0%	1,8%
Doktorský							5,4%	76,2%	12,0%	3,2%	1,4%	0,7%
Obor studia												
Přírodovědné obory	7,1%	82,8%	9,7%	0,0%	0,0%	0,3%	3,2%	51,9%	28,2%	9,4%	4,7%	1,5%
Technické obory	5,0%	82,8%	11,4%	0,2%	0,1%	0,5%	5,6%	29,0%	50,7%	5,6%	4,8%	2,0%
Zemědělství, lesnictví a veterina	6,2%	60,0%	32,3%	0,8%	0,8%	0,0%	4,7%	31,3%	9,8%	13,6%	12,1%	26,0%
Zdravotnictví, lékařství a farmacIe	1,8%	80,1%	18,1%	0,0%	0,0%	0,0%	1,3%	82,1%	7,1%	1,9%	6,5%	0,3%
Společenské a humanitní obory	6,3%	71,8%	19,7%	0,4%	1,3%	0,4%	6,4%	47,1%	7,1%	23,7%	12,0%	1,1%
Ekonomie	13,4%	60,5%	25,2%	0,7%	0,3%	0,1%	13,1%	24,7%	16,9%	31,3%	11,5%	1,0%
Právní a veřejnosprávní obory	15,5%	54,1%	25,0%	0,0%	5,4%	0,0%	5,6%	47,8%	9,0%	25,9%	4,3%	0,6%
Pedagogika, učitelství a sport	5,2%	80,6%	12,3%	0,2%	1,2%	0,5%	4,7%	59,8%	4,3%	14,0%	11,1%	0,9%
Kultura a umění	3,6%	80,0%	14,5%	1,8%	0,0%	0,0%	4,5%	58,8%	14,3%	8,0%	9,3%	5,3%

Kvalifikační náročnost (EQF) Program REFLEX 2006-2013	REFLEX 2006					REFLEX 2013				
	QR 1-4	QR 5	QR 6	QR 7	QR 8	QR 1-4	QR 5	QR 6	QR 7	QR 8
Absolventi celkem	**6,3%**	**11,2%**	**22,6%**	**49,3%**	**10,6%**	**18,2%**	**16,9%**	**21,4%**	**35,9%**	**7,6%**
Typ studia										
Bakalářský	10,3%	16,2%	24,3%	41,6%	7,5%	25,3%	19,7%	21,9%	28,1%	5,1%
Magisterský	5,9%	10,7%	22,4%	50,2%	10,9%	17,0%	16,7%	21,5%	37,0%	7,8%
Doktorský	4,2%	7,6%	20,1%	51,0%	17,1%	7,0%	9,5%	18,8%	50,4%	14,4%
Obor studia										
Přírodovědné obory	5,4%	10,5%	23,2%	50,1%	10,9%	13,2%	14,9%	22,4%	40,8%	8,6%
Technické obory	5,4%	10,0%	22,1%	52,0%	10,5%	17,2%	18,8%	21,3%	36,4%	6,3%
Zemědělství, lesnictví a veterina	7,5%	12,8%	21,1%	47,1%	11,5%	33,5%	16,4%	18,1%	26,0%	5,9%
Zdravotnictví, lékařství a farmacIe	3,0%	5,9%	17,5%	52,7%	20,9%	7,1%	7,5%	19,2%	52,8%	13,4%
Společenské a humanitní obory	7,5%	12,7%	22,5%	47,4%	9,9%	20,8%	17,4%	21,3%	33,6%	6,9%
Ekonomie	8,1%	14,5%	25,6%	44,3%	7,5%	23,5%	21,6%	22,7%	27,5%	4,8%
Právní a veřejnosprávní obory	7,2%	11,4%	18,9%	42,7%	19,8%	16,8%	14,0%	18,9%	35,7%	14,6%
Pedagogika, učitelství a sport	5,8%	10,0%	21,9%	52,1%	10,2%	17,1%	15,2%	21,3%	38,8%	7,7%
Kultura a umění	7,7%	13,5%	23,5%	46,4%	8,8%	16,8%	14,9%	22,0%	38,2%	8,0%

Hrubé měsíční příjmy

Údaje ČSÚ a REFLEX, 2003–2013

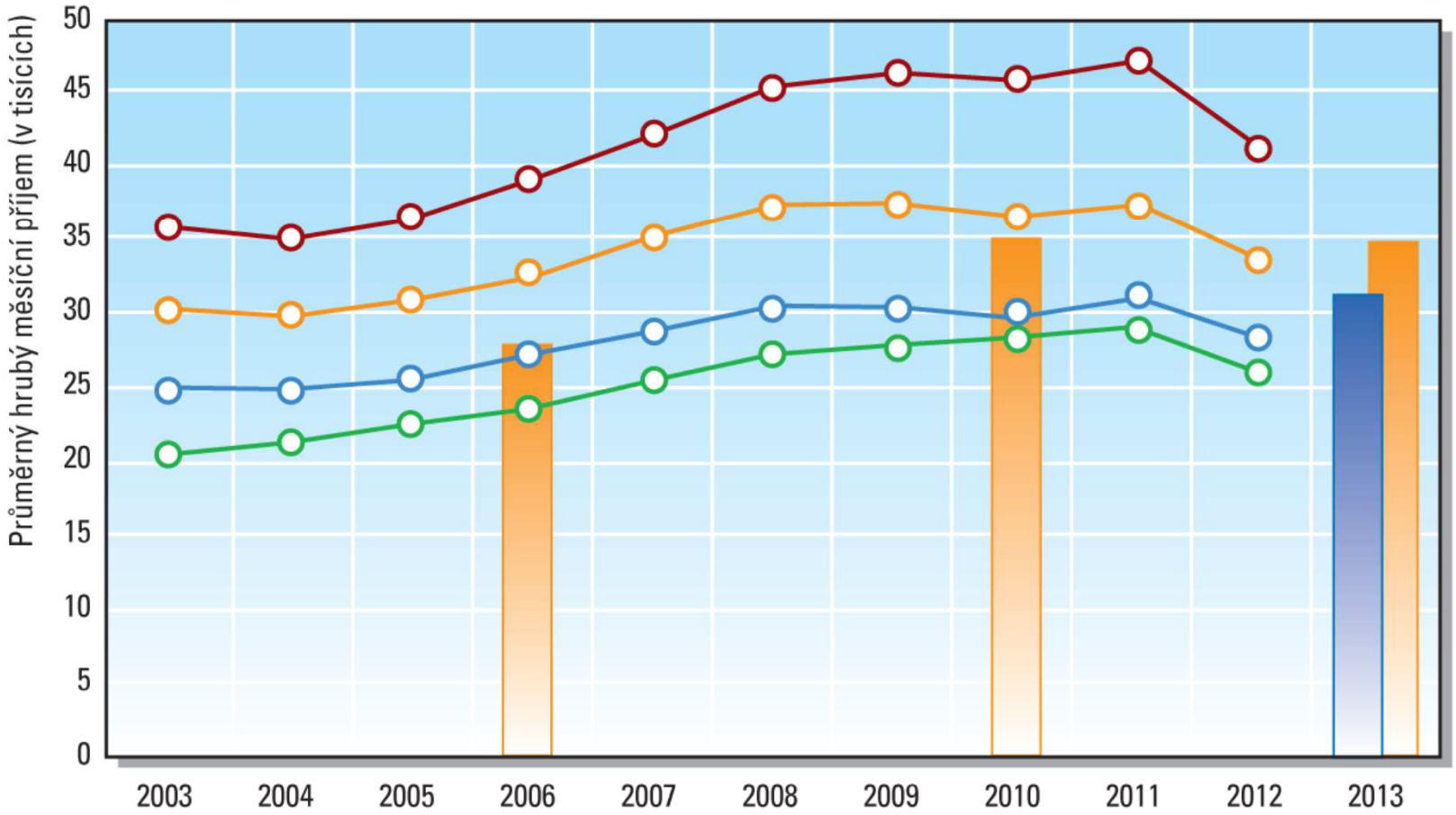

POPIS GRAFU

- Absolventi VŠ po 4–5 letech – REFLEX
- Absolventi VŠ po 1–5 letech – REFLEX 2013
- Absolventi terciárního vzdělání celkem
- Absolventi terciárního vzdělání do 29 let
- Absolventi terciárního vzdělání do 34 let
- Zaměstnaní celkem

Průměrný hrubý měsíční příjem Program REFLEX 2006-2013	REFLEX			
	2006	2010	2013	2013*
Absolventi celkem	**27703**	**34870**	**34635**	**31239**
Typ studia				
Bakalářský	**24914**	**29958**	**28498**	**25660**
Magisterský	**28079**	**36087**	**34934**	**31619**
Doktorský	**30038**	**35150**	**50380**	**46262**
Obor studia				
Přírodovědné obory	**30367**	**34983**	**37526**	**34662**
Technické obory	**29121**	**34234**	**37979**	**33621**
Zemědělství, lesnictví a veterina	**20471**	**27631**	**26143**	**24771**
Zdravotnictví, lékařství a farmacle	**27077**	**32853**	**37552**	**33525**
Společenské a humanitní obory	**22323**	**32144**	**28882**	**27163**
Ekonomie	**32332**	**43120**	**38460**	**34202**
Právní a veřejnosprávní obory	**29142**	**38439**	**36491**	**32368**
Pedagogika, učitelství a sport	**21811**	**25823**	**27866**	**25361**
Kultura a umění	**21037**	**28040**	**28761**	**25801**

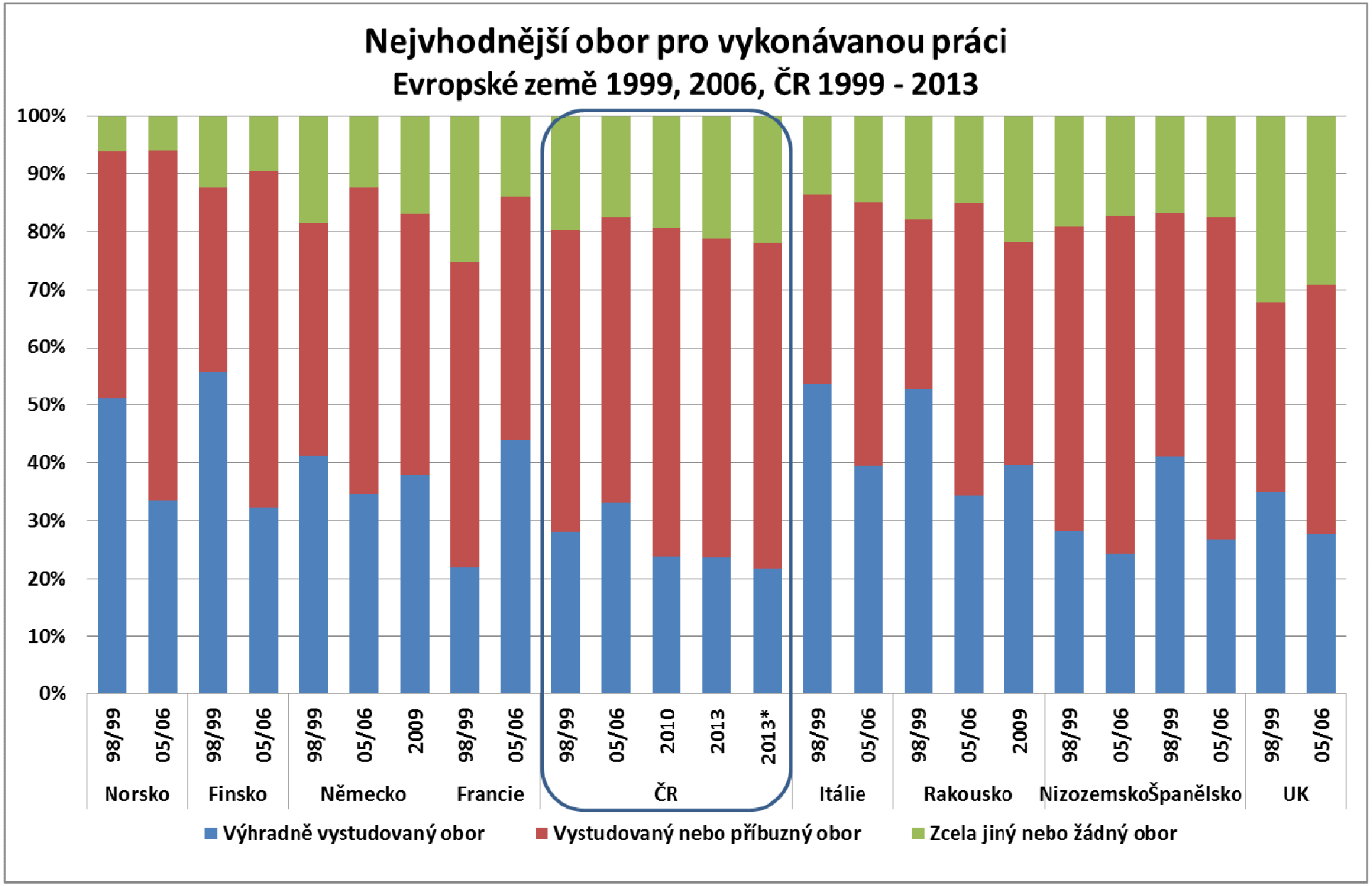
Nejvhodnější obor pro vykonávanou práci
Evropské země 1999, 2006, ČR 1999 - 2013
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
98/99
05/06
98/99
05/06
98/99
05/06
2009
98/99
05/06
98/99
05/06
2010
2013
2013*
98/99
05/06
98/99
05/06
2009
98/99
05/06
98/99
05/06
98/99
05/06
Norsko
Finsko
Německo
Francie
ČR
Itálie
Rakousko
Nizozemsko
Španělsko
UK
Výhradně vystudovaný obor
Vystudovaný nebo příbuzný obor
Zcela jiný nebo žádný obor

Nejvhodnější obor studia pro současnou práci Program REFLEX 2006-2013	REFLEX 2006				REFLEX 2010			
	Výhradně vystud.	Vystud. nebo příbuzný	Zcela jiný obor	Netřeba oborové special.	Výhradně vystud.	Vystud. nebo příbuzný	Zcela jiný obor	Netřeba oborové special.
Absolventi celkem	**33,0%**	**49,4%**	**8,7%**	**8,8%**	**23,7%**	**57,0%**	**13,0%**	**6,3%**
Typ studia								
Bakalářský	23,5%	53,9%	11,0%	11,6%	14,9%	56,9%	18,4%	9,8%
Magisterský	34,6%	48,2%	8,6%	8,6%	25,3%	57,2%	12,0%	5,5%
Doktorský	20,3%	79,7%	0,0%	0,0%	42,7%	51,1%	3,1%	3,1%
Obor studia	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Přírodovědné obory	20,4%	65,6%	5,4%	8,6%	13,0%	69,6%	11,0%	6,5%
Technické obory	27,5%	57,2%	9,2%	6,2%	19,3%	61,8%	12,9%	6,0%
Zemědělství, lesnictví a veterina	29,9%	49,5%	9,3%	11,2%	26,6%	48,6%	18,6%	6,2%
Zdravotnictví, lékařství a farmacle	84,7%	14,2%	0,7%	0,4%	70,9%	24,2%	2,6%	2,3%
Společenské a humanitní obory	21,6%	45,5%	14,4%	18,5%	18,2%	51,9%	18,7%	11,2%
Ekonomie	13,9%	58,5%	12,3%	15,2%	8,2%	72,8%	12,8%	6,2%
Právní a veřejnosprávní obory	54,5%	40,7%	2,2%	2,6%	65,8%	28,5%	2,6%	3,1%
Pedagogika, učitelství a sport	46,6%	38,7%	7,8%	7,0%	30,2%	50,5%	13,3%	6,0%
Kultura a umění	51,1%	34,0%	8,5%	6,4%	25,0%	51,0%	14,6%	9,4%
	REFLEX 2013				**REFLEX 2013***			
Absolventi celkem	**23,6%**	**55,3%**	**13,7%**	**7,4%**	**21,8%**	**56,2%**	**13,2%**	**8,7%**
Typ studia								
Bakalářský	11,8%	52,1%	22,8%	13,4%	13,4%	53,2%	19,4%	14,1%
Magisterský	26,1%	55,6%	12,0%	6,3%	23,4%	57,0%	12,0%	7,6%
Doktorský	31,9%	61,5%	5,3%	1,3%	33,7%	58,5%	5,5%	2,3%
Obor studia	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Přírodovědné obory	13,8%	68,6%	13,6%	4,0%	13,7%	66,4%	13,5%	6,4%
Technické obory	18,6%	65,5%	12,2%	3,8%	18,1%	64,9%	11,7%	5,2%
Zemědělství, lesnictví a veterina	29,0%	41,6%	20,2%	9,2%	25,3%	44,5%	19,9%	10,3%
Zdravotnictví, lékařství a farmacle	69,1%	25,5%	3,6%	1,7%	69,8%	25,2%	3,1%	1,9%
Společenské a humanitní obory	15,0%	48,7%	22,6%	13,6%	14,3%	50,7%	20,9%	14,1%
Ekonomie	8,1%	67,6%	13,3%	11,0%	8,4%	66,8%	12,6%	12,3%
Právní a veřejnosprávní obory	53,0%	34,8%	7,8%	4,4%	50,6%	35,8%	7,7%	5,9%
Pedagogika, učitelství a sport	25,0%	51,6%	15,8%	7,6%	22,5%	54,3%	14,8%	8,3%
Kultura a umění	9,2%	57,3%	19,8%	13,7%	17,0%	50,9%	18,7%	13,5%

1. Úvodem
2. Expanze českého vysokého školství; její příčiny, průběh a důsledky
3. Změny v postavení a kompetencích vysokoškoláků v mezinárodním srovnání
4. Co je REFLEX a k čemu je dobrý
5. **Absolventi vysokých škol na pracovním trhu: první analýzy databáze REFLEX 2006-2013**
   - Co absolventi dělají ?
   - **Jak vypadá přechod ze vzdělání do práce ?**

Kariérní dráha

REFLEX 2010 – Absolventi 2005/2006

po ukončení VŠ

Měli již práci v době absolvování	Začali pracovat do 3 měsíců po ukončení VŠ	Začali pracovat po 3+ měsících od ukončení VŠ	Nezačali pracovat	**Průměr za všechny**
32 %	42 %	24 %	2 %	

po 4/5 letech

14 % nepracuje	15 %	12 %		**15,8 %**
86 % pracuje	85 %	88 %		**84,2 %**

55 %	45 %	51 %	49 %	63 %	37 %
v prvním zaměstnání	více než 1 zaměstnání	v prvním zaměstnání	více než 1 zaměstnání	v prvním zaměstnání	více než 1 zaměstnání

Kariérní dráha

REFLEX 2013 – Absolventi 2008/2009

po ukončení VŠ

po 4/5 letech

	Měli již práci v době absolvování	Začali pracovat do 3 měsíců po ukončení VŠ	Začali pracovat po 3+ měsících od ukončení VŠ	Nezačali pracovat	Průměr za všechny
	48 %	28 %	21 %	2 %	
ekonom. neaktivní	10 %	13 %	9 %	15 %	**12,5 %**
nezam.	1 %	1 %	3 %	85 %	**2,1 %**
pracuje	88 %	85 %	87 %		**85,5 %**
v prvním zaměstnání	44 %	48 %	48 %		
více než 1 zaměstnání	56 %	52 %	52 %		

Absolventi 4 roky po ukončení VŠ a profesní úspěch

Měli již práci v době absolvování	Začali pracovat do 3 měsíců po ukončení VŠ	Začali pracovat po 3+ měsících od ukončení VŠ
48 %	**28 %**	**21 %**
Pracuje	Pracuje	Pracuje
44 %	48 %	48 %
56 %	52 %	52 %

	V první práci	Měli více než 1 práci	V první práci	Měli více než 1 práci	V první práci	Měli více než 1 práci
Spokojenost se současnou prací: **1:velmi nespokojený … 5 velmi spokojený**						
Spokojenost	4,03	**4,12**	3,89	3,93	3,78	3,89
Nejvhodnější vzdělání pro práci: **1: SŠ 2. VOŠ 3: Bc. 4: Mag. 5: Ph.D.**						
Vhodné vzdělání	3,77	3,75	**3,81**	3,74	3,46	3,49
Plat (Kč)	*116%* 29.000	***138%*** **34.500**	*108%* 27.000	*116%* 29.000	*100%* 25.000	*100%* 25.000
Kvalifikační nár. (ISEI)	62,4	65,0	**65,4**	65,0	60,3	61,1

1. Úvodem
2. Expanze českého vysokého školství; její příčiny, průběh a důsledky
3. Změny v postavení a kompetencích vysokoškoláků v mezinárodním srovnání
4. Co je REFLEX a k čemu je dobrý
5. **Absolventi vysokých škol na pracovním trhu: první analýzy databáze REFLEX 2006-2013**
   - Co absolventi dělají ?
   - Jak vypadá přechod ze vzdělání do práce ?
   - **Jaké mají absolventi kompetence ?**

Globální trendy vývoje ekonomiky, pracovních trhů a kompetencí

TRENDY	KOMPETENCE	CHARAKTERISTIKY KOMPETENCÍ	UKAZATELE KOMPETENCÍ (REFLEX)
Znalostní společnost	**Profesní odbornost**	• Specifické soubory znalostí a dovedností • Schopnost prakticky aplikovat expertní myšlení • Všeobecné akademické dovednosti (např. analytické myšlení, schopnost reflexe)	• Odborné teoretické a metodologické znalosti • Schopnost využít odborných znalostí v praxi • Znalost podmínek pro využití odborných metod a teorií v praxi • Všeobecné znalosti a rozhled
Proměnlivost a rozmanitost	**Flexibilita**	• Schopnost vyrovnat se změnami a nejistotou • Schopnost učit se novým věcem • Dovednost být zaměstnatelný (např. ochota investovat do dalšího vzdělávání a odborné přípravy, a schopnost plánovat a převzít odpovědnost za vlastní kariéru)	• Schopnost zvládat zátěžové situace a překážky • Schopnost přizpůsobit se změněným okolnostem, podmínkám • Schopnost vzdělávat se a organizovat své učení
Nové technologie (především ICT)	**Inovace a znalostní management**	• Inovativní / tvůrčí schopnosti (tvořivost, zvědavost) • Síťové a strategické ICT dovednosti • Implementační schopnosti	• Dovednost pracovat s informacemi • Dovednost identifikovat a řešit problémy • Dovednost tvořivého a pružného myšlení a jednání • Dovednost samostatně se rozhodovat • Počítačové dovednosti • Matematické dovednosti
Zaměření na výkon organizace	**Mobilizace lidských zdrojů**	• Interpersonální dovednosti (komunikační dovednosti, schopnost týmové práce) • Manažerské dovednosti (práce v rozpočtových a časových omezeních, schopnost vedení druhých i sebe) • Strategicko-organizační schopnosti	• Organizace a řízení, dovednost vést kolektiv • Schopnost týmové práce • Dovednost komunikovat s lidmi, vyjednávat
Globalizace	**Mezinárodní orientace**	• Znalost cizích jazyků • Interkulturní dovednosti	• Jazykové dovednosti v cizím jazyce • Schopnost pracovat v interkulturním / mezinárodním prostředí
Měnící se ekonomické podmínky	**Podnikavost**	• Schopnost identifikovat obchodní rizika a příležitosti • Povědomí o nákladech • Schopnost proměnit myšlenku v úspěšný produkt	• Podnikavost, mít „čich" pro nové příležitosti • Schopnost myslet a jednat ekonomicky / ekonomické způsobilosti • Právní způsobilost • Schopnost nést odpovědnost
Nezbytnost komunikace	**Prezentace**	• Dovednost komunikovat argumenty a postoje verbálně i písemně • Schopnost vyjednávat, domluvit se a dohodnout • Dovednost vysvětlovat a přesvědčovat	• Jazykové dovednosti v mateřském jazyce • Dovednost prezentace • Dovednost písemného projevu

Kompetence	Nejdůležitější kompetence podle zaměstnavatelů (v %)	CZ	FR	DE	IT	NL	PL	ES	SE	UK
Profesní odbornost Professional expertise	19,5	1	1	1	3	2	1	2	2	2
Interpersonální dovednosti Interpersonal skills	19,1	2	2	2	2	1	2	3	1	1
Podnikatelsko-komerční dovednosti Commercial/entrepreneurial skills	17,6	3	3	3	1	3	3	1	4	3
Inovativní / tvůrčí schopnosti Innovative creative skills	16,0	4	4	4	4	4	5	4	3	4
Strategicko-organizační schopnosti Strategic/organisational skills	14,2	6	5	5/6	6	5/6	4	5	5	5
Všeobecné akademické dovednosti General academic skills	13,7	5	6	5/6	5	5/6	6	6	6	6

Kompetence absolventů vysokých škol

Výsledky výzkumu REFLEX 2010 a REFLEX 2013

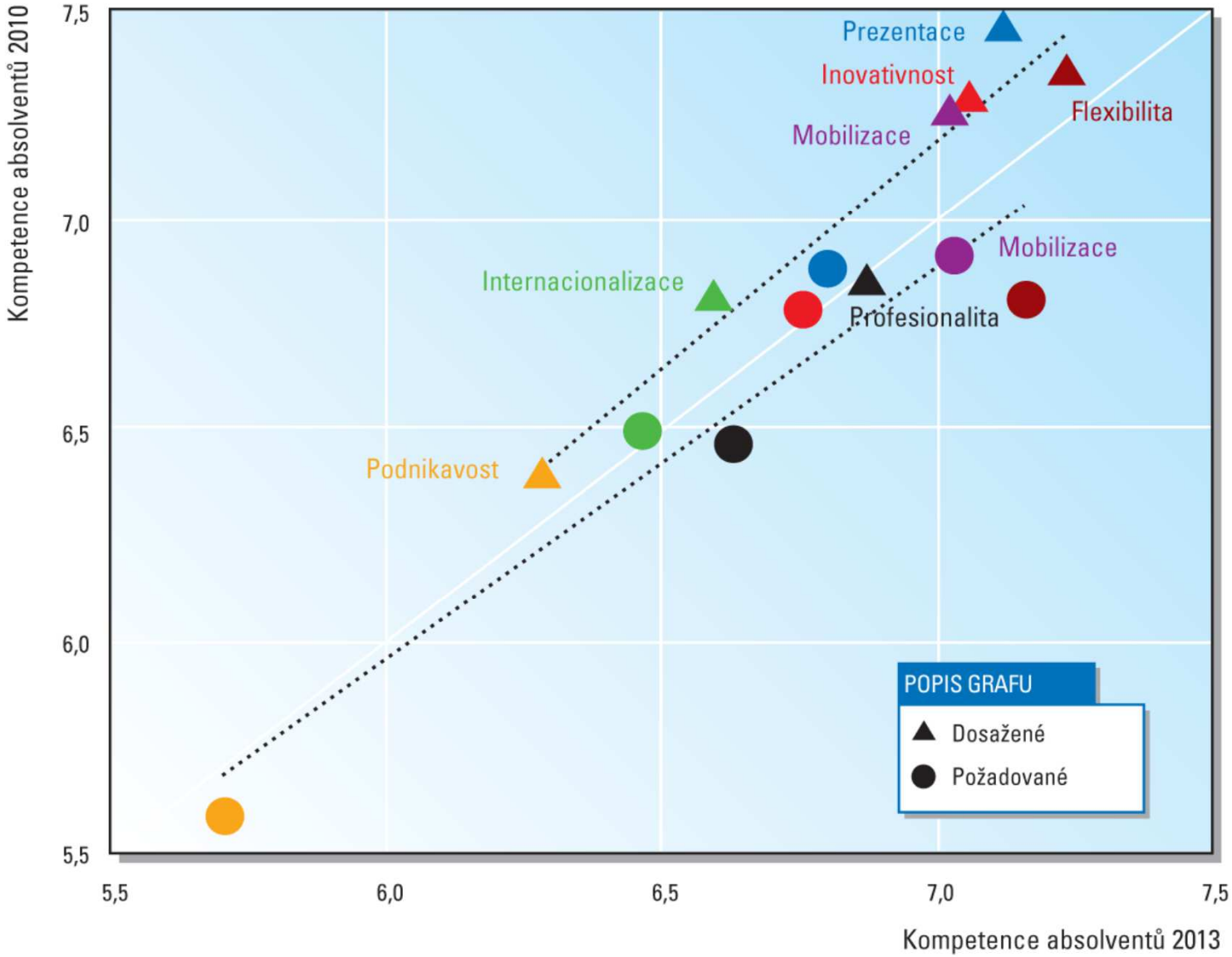

Změny v kompetencích absolventů vysokých škol

Rozdíly ve výsledcích výzkumu REFLEX 2010 a REFLEX 2013

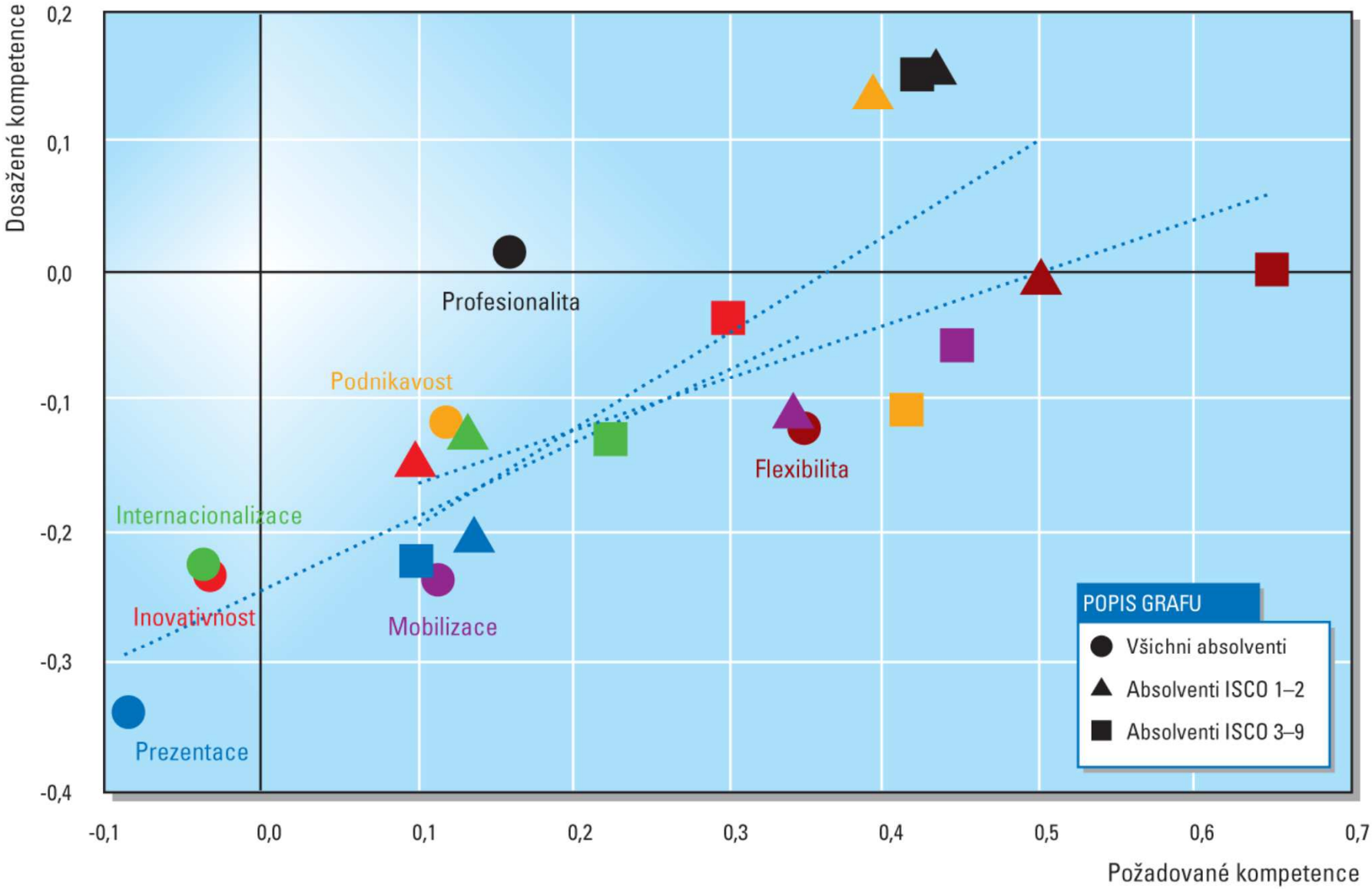

1. Úvodem
2. Expanze českého vysokého školství; její příčiny, průběh a důsledky
3. Změny v postavení a kompetencích vysokoškoláků v mezinárodním srovnání
4. Co je REFLEX a k čemu je dobrý
5. **Absolventi vysokých škol na pracovním trhu: první analýzy databáze REFLEX 2006-2013**
   - Co absolventi dělají ?
   - Jak vypadá přechod ze vzdělání do práce ?
   - Jaké mají absolventi kompetence ?
   - **Jak hodnotí vysokoškolské studium ?**

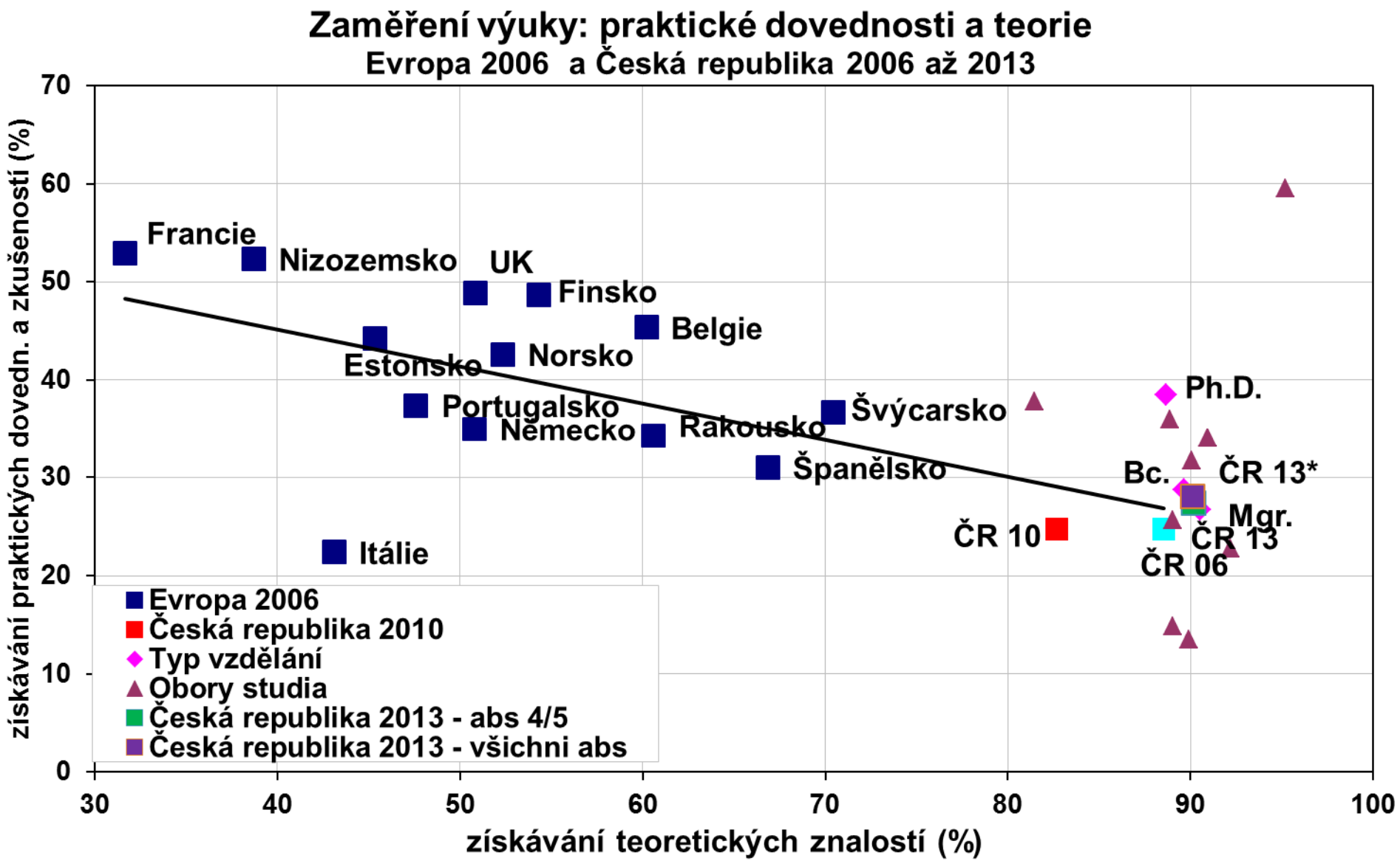
Zaměření výuky: praktické dovednosti a teorie
Evropa 2006 a Česká republika 2006 až 2013
získávání praktických dovedn. a zkušeností (%)
získávání teoretických znalostí (%)
0
10
20
30
40
50
60
70
30
40
50
60
70
80
90
100
Francie
Nizozemsko
UK
Finsko
Belgie
Estonsko
Norsko
Portugalsko
Německo
Rakousko
Švýcarsko
Španělsko
Itálie
Ph.D.
Bc.
ČR 13*
Mgr.
ČR 10
ČR 13
ČR 06
Evropa 2006
Česká republika 2010
Typ vzdělání
Obory studia
Česká republika 2013 - abs 4/5
Česká republika 2013 - všichni abs

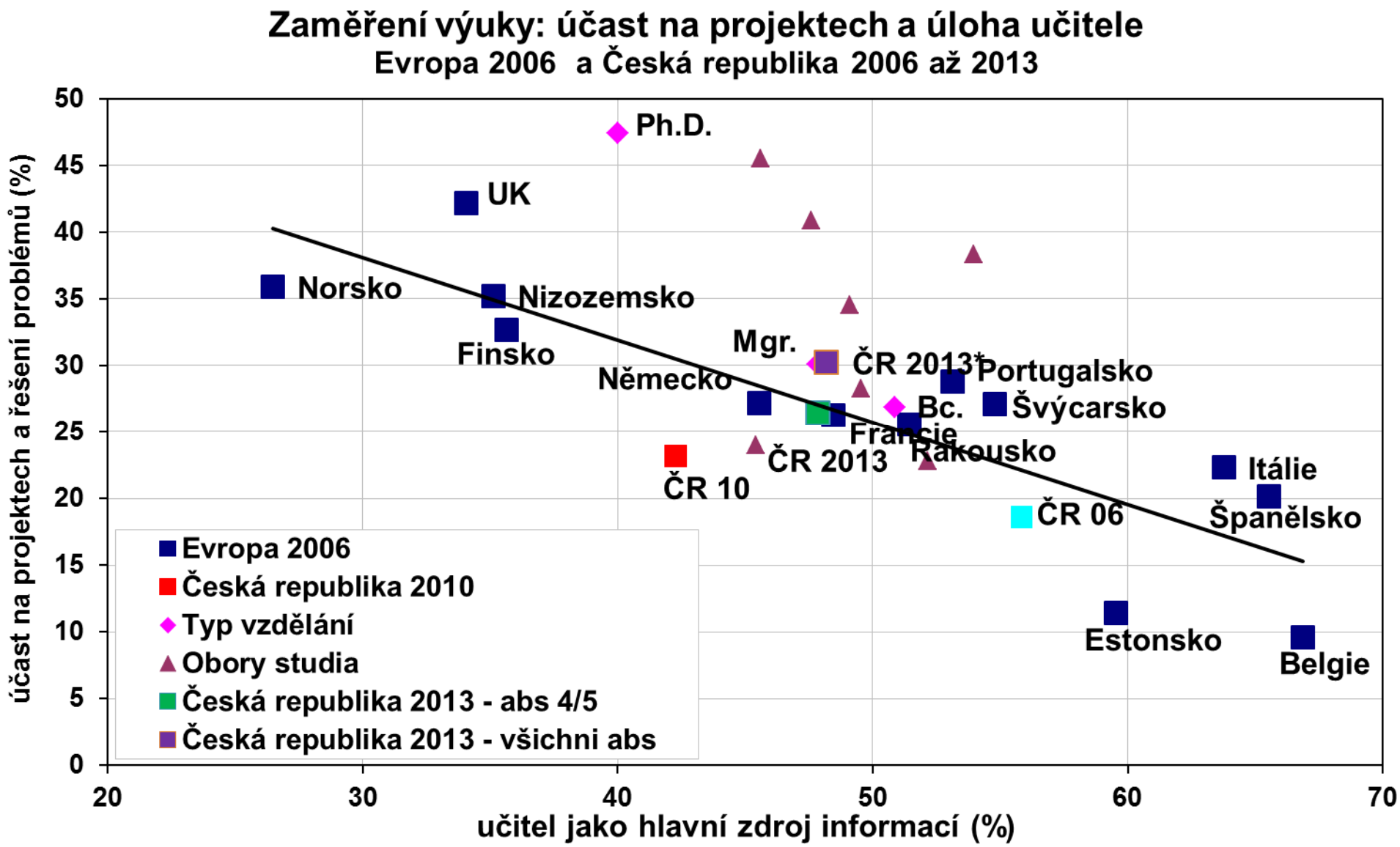
Zaměření výuky: účast na projektech a úloha učitele
Evropa 2006 a Česká republika 2006 až 2013
účast na projektech a řešení problémů (%)
učitel jako hlavní zdroj informací (%)
0
5
10
15
20
25
30
35
40
45
50
20
30
40
50
60
70
Ph.D.
UK
Norsko
Nizozemsko
Finsko
Mgr.
ČR 2013*
Portugalsko
Německo
Bc.
Švýcarsko
Francie
Rakousko
ČR 2013
ČR 10
Itálie
ČR 06
Španělsko
Estonsko
Belgie
Evropa 2006
Česká republika 2010
Typ vzdělání
Obory studia
Česká republika 2013 - abs 4/5
Česká republika 2013 - všichni abs

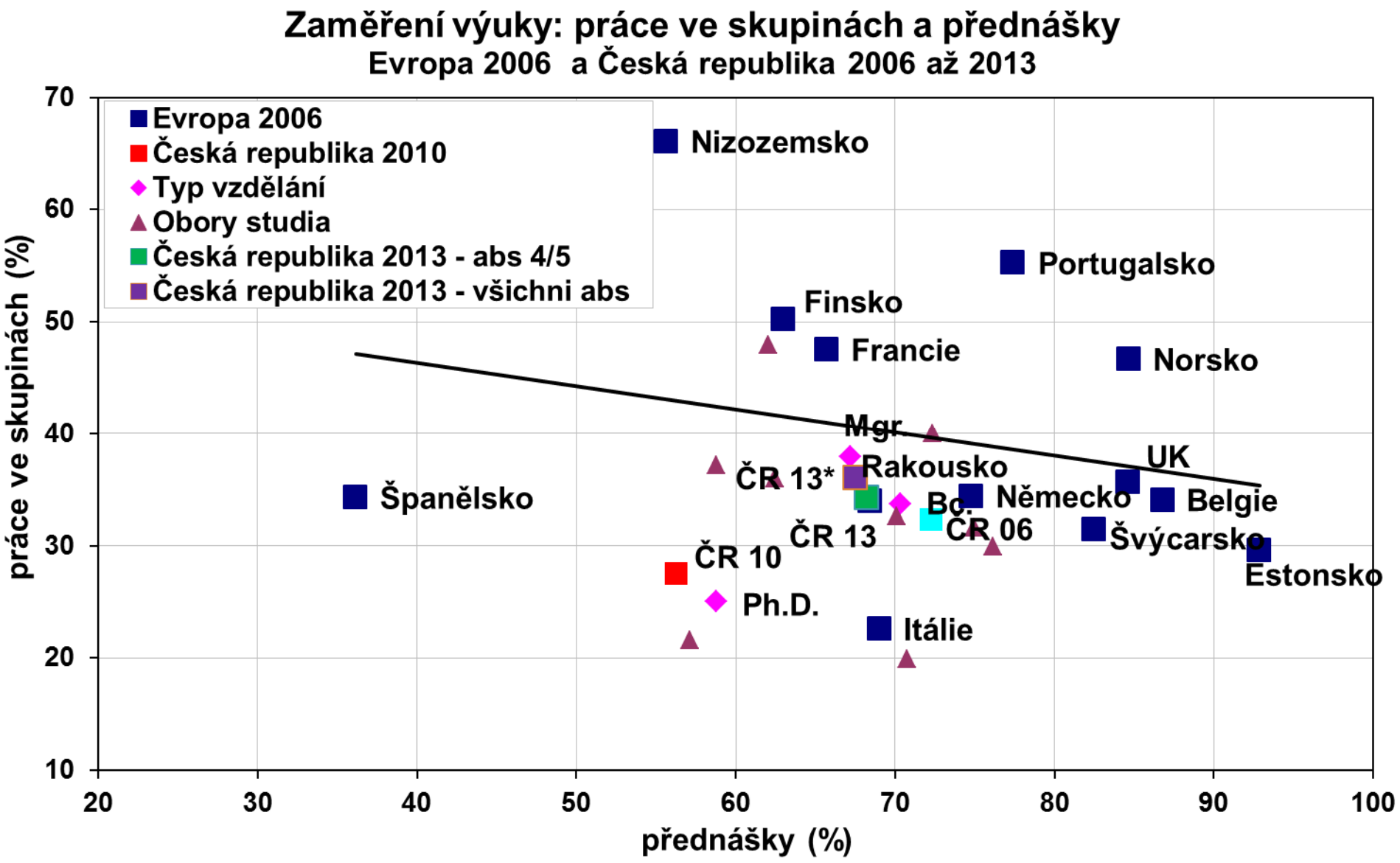
Zaměření výuky: práce ve skupinách a přednášky
Evropa 2006 a Česká republika 2006 až 2013
Evropa 2006
Česká republika 2010
Typ vzdělání
Obory studia
Česká republika 2013 - abs 4/5
Česká republika 2013 - všichni abs
Nizozemsko
Portugalsko
Finsko
Francie
Norsko
Mgr.
Rakousko
UK
ČR 13*
Španělsko
Německo
Belgie
Bc.
ČR 06
ČR 13
Švýcarsko
ČR 10
Estonsko
Ph.D.
Itálie
práce ve skupinách (%)
přednášky (%)
70
60
50
40
30
20
10
20
30
40
50
60
70
80
90
100

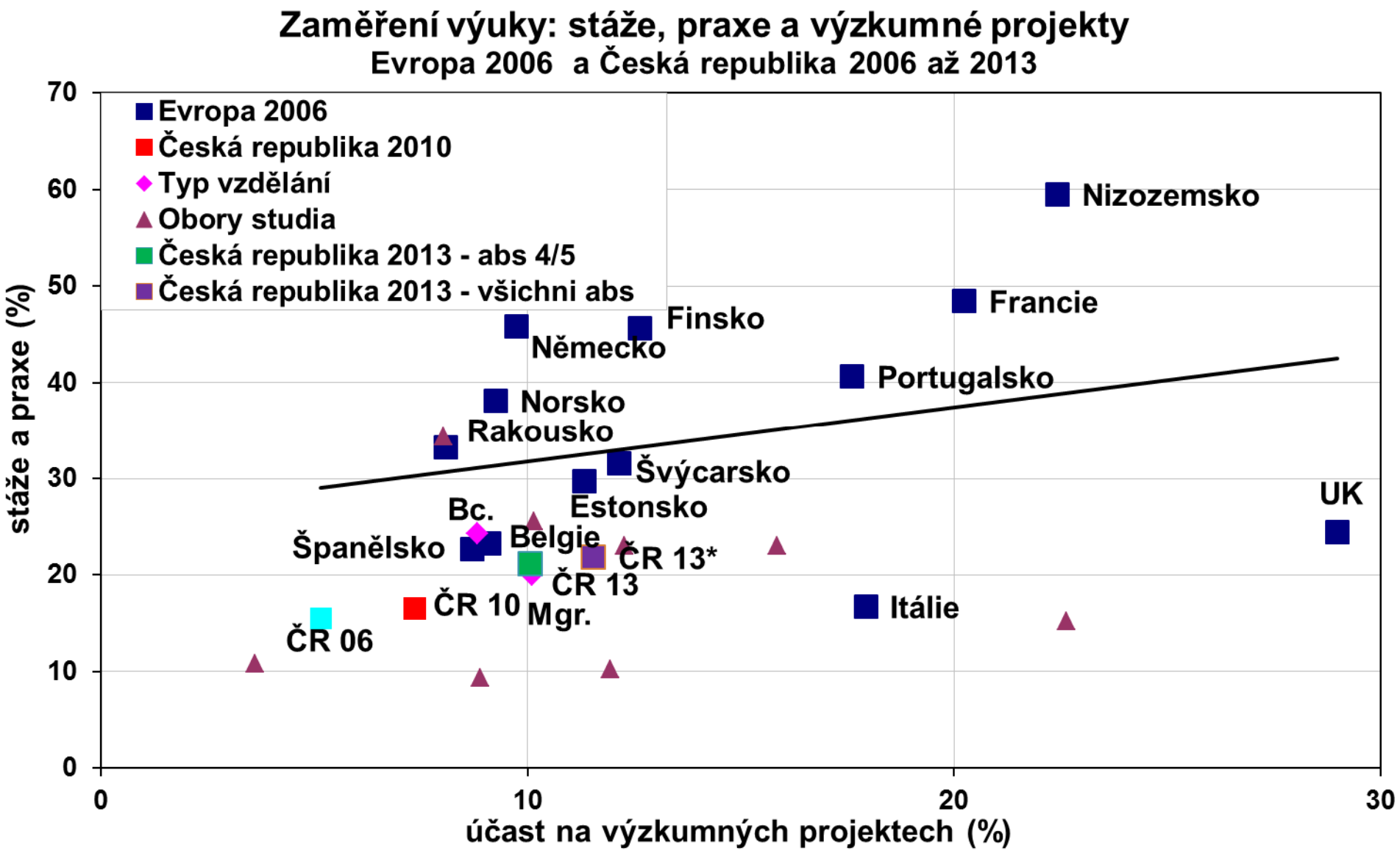
Zaměření výuky: stáže, praxe a výzkumné projekty
Evropa 2006 a Česká republika 2006 až 2013
Evropa 2006
Česká republika 2010
Typ vzdělání
Obory studia
Česká republika 2013 - abs 4/5
Česká republika 2013 - všichni abs
Nizozemsko
Francie
Finsko
Německo
Portugalsko
Norsko
Rakousko
Švýcarsko
Estonsko
UK
Bc.
Španělsko
Belgie
ČR 13*
ČR 13
ČR 10
Mgr.
Itálie
ČR 06
stáže a praxe (%)
účast na výzkumných projektech (%)
0
10
20
30
40
50
60
70

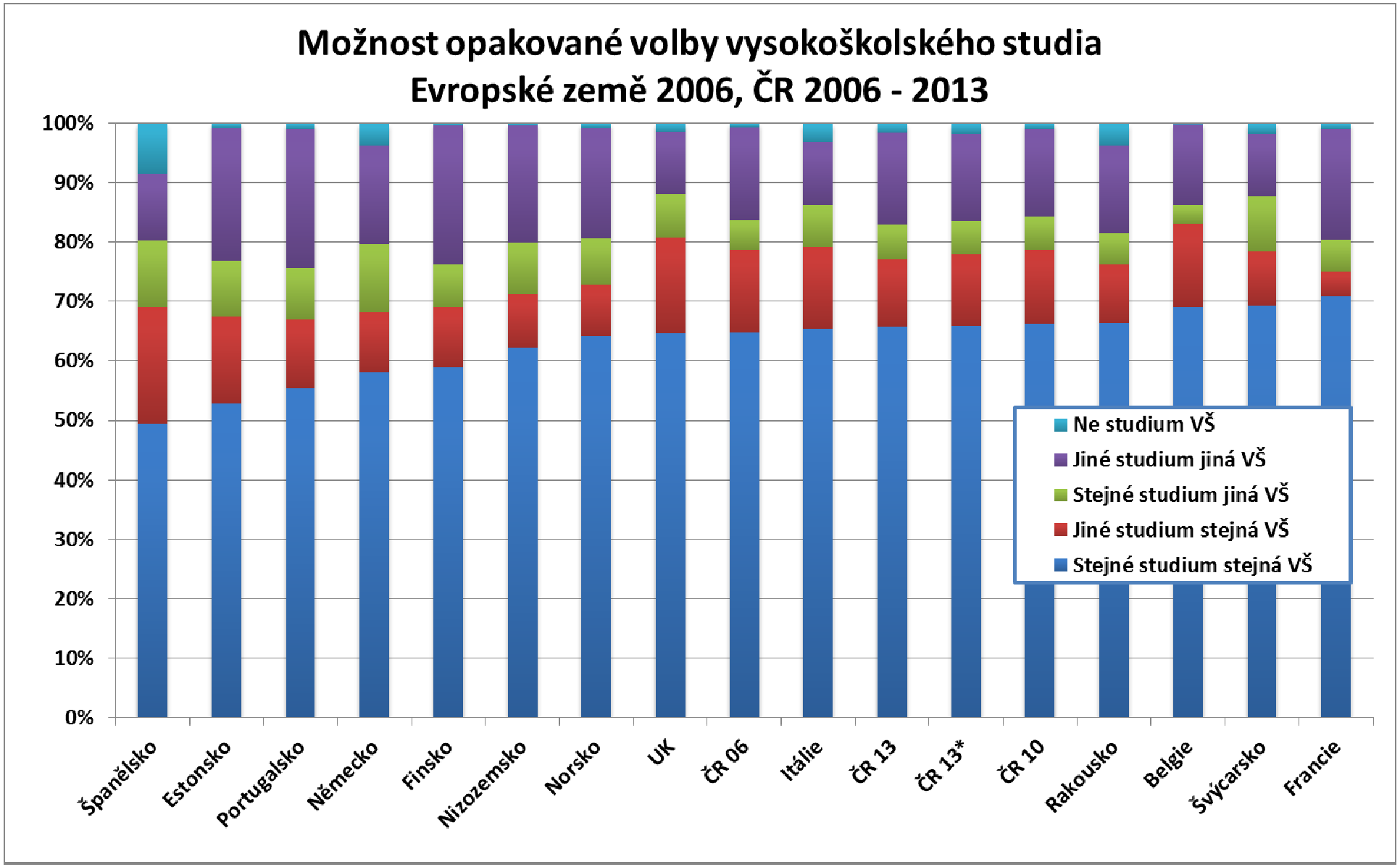
Možnost opakované volby vysokoškolského studia
Evropské země 2006, ČR 2006 - 2013
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
Španělsko
Estonsko
Portugalsko
Německo
Finsko
Nizozemsko
Norsko
UK
ČR 06
Itálie
ČR 13
ČR 13*
ČR 10
Rakousko
Belgie
Švýcarsko
Francie
Ne studium VŠ
Jiné studium jiná VŠ
Stejné studium jiná VŠ
Jiné studium stejná VŠ
Stejné studium stejná VŠ

Opakovaná volba VŠ studia Program REFLEX 2006-2013	REFLEX 2006					REFLEX 2010				
	Stejné st. stejná VŠ	Jiné st. stejná VŠ	Stejné st. jiná VŠ	Jiné st. jiná VŠ	Ne st. VŠ	Stejné st. stejná VŠ	Jiné st. stejná VŠ	Stejné st. jiná VŠ	Jiné st. jiná VŠ	Ne st. VŠ
Absolventi celkem	**64,9%**	**13,8%**	**5,0%**	**15,6%**	**0,7%**	**66,2%**	**12,6%**	**5,5%**	**14,7%**	**1,0%**
Typ studia										
Bakalářský	66,4%	12,2%	5,8%	14,7%	0,8%	65,4%	12,8%	6,5%	13,5%	1,8%
Magisterský	64,2%	14,3%	5,0%	15,8%	0,7%	66,3%	12,7%	5,1%	15,0%	0,8%
Doktorský	83,8%	5,7%	0,0%	10,5%	0,0%	70,3%	5,2%	9,0%	15,5%	0,0%
Obor studia										
Přírodovědné obory	65,5%	14,6%	7,0%	11,9%	0,9%	73,2%	10,4%	5,5%	10,4%	0,4%
Technické obory	67,9%	17,9%	2,6%	10,9%	0,7%	70,7%	12,7%	4,0%	11,7%	1,0%
Zemědělství, lesnictví a veterina	62,8%	12,8%	0,0%	23,0%	1,4%	60,7%	13,7%	4,3%	19,0%	2,4%
Zdravotnictví, lékařství a farmacle	67,0%	4,4%	7,9%	20,1%	0,6%	64,3%	4,4%	10,0%	19,6%	1,7%
Společenské a humanitní obory	70,2%	6,7%	6,7%	16,2%	0,3%	64,9%	11,8%	6,4%	16,4%	0,6%
Ekonomie	62,4%	17,2%	4,2%	15,5%	0,8%	62,5%	16,5%	4,1%	16,1%	0,7%
Právní a veřejnosprávní obory	74,4%	3,7%	5,0%	15,3%	1,7%	74,1%	7,7%	6,9%	11,2%	0,0%
Pedagogika, učitelství a sport	59,0%	12,4%	7,6%	20,6%	0,3%	65,1%	10,9%	6,9%	15,5%	1,7%
Kultura a umění	73,8%	4,9%	8,2%	13,1%	0,0%	70,1%	11,1%	6,8%	12,0%	0,0%
	REFLEX 2013					**REFLEX 2013***				
Absolventi celkem	**65,7%**	**11,5%**	**5,8%**	**15,4%**	**1,6%**	**65,9%**	**12,0%**	**5,6%**	**14,7%**	**1,7%**
Typ studia										
Bakalářský	62,2%	13,2%	6,1%	15,3%	3,2%	63,2%	12,4%	6,7%	15,3%	2,4%
Magisterský	65,5%	11,5%	5,6%	16,2%	1,1%	66,2%	12,3%	5,2%	14,8%	1,4%
Doktorský	79,5%	6,3%	6,3%	6,3%	1,6%	74,7%	7,6%	5,2%	10,8%	1,6%
Obor studia										
Přírodovědné obory	67,2%	10,2%	5,8%	15,2%	1,7%	68,8%	11,7%	5,0%	13,0%	1,5%
Technické obory	66,0%	14,3%	5,2%	12,8%	1,8%	66,5%	13,9%	4,3%	13,2%	2,0%
Zemědělství, lesnictví a veterina	52,3%	14,3%	4,0%	29,0%	0,3%	58,2%	13,1%	3,3%	22,7%	2,6%
Zdravotnictví, lékařství a farmacle	70,7%	6,7%	7,9%	13,3%	1,4%	68,8%	7,5%	8,7%	13,5%	1,5%
Společenské a humanitní obory	66,5%	11,9%	5,5%	14,5%	1,6%	64,4%	12,6%	5,5%	16,1%	1,3%
Ekonomie	63,8%	10,6%	6,1%	17,5%	2,0%	64,1%	12,0%	6,0%	15,9%	2,1%
Právní a veřejnosprávní obory	72,6%	6,1%	5,8%	13,4%	2,2%	72,4%	6,6%	5,7%	13,5%	1,8%
Pedagogika, učitelství a sport	62,6%	16,1%	4,8%	15,7%	0,8%	64,7%	14,2%	5,5%	14,4%	1,2%
Kultura a umění	63,5%	8,3%	9,6%	15,4%	3,2%	60,6%	11,8%	9,7%	15,6%	2,3%

… co dále

Reflex 2013: rozeslání dat účastnícím se vysokým školám a vlastní iniciativa škol; zpracování a zveřejnění řady tematických studií (SVP) a možnosti spolupráce

Téma uplatnění absolventů je velice aktuální a živé … dynamicky se rozvíjí … otevírají se nová témata: vazba charakteristik studia (vzdělávacích programů, podmínek studia) a uplatnění na trhu práce (charakteristiky pracovního úspěchu)

Zahraničí: hledání vhodných forem rozvoje informační báze o uplatnění absolventů na trhu práce: různé přístupy - např**.** Německo – velké kontinuální šetření – významná úloha samotných škol; Nizozemsko – výběrová šetření

Nová úloha vysokých škol u nás: rozvíjení vlastního know-how o vztahu charakteristik nabízených studijních programů a uplatnění absolventů

Mezinárodní: příprava nějaké formy standardních šetření o požadavcích zaměstnavatelů a uplatnění absolventů … EUROGRADUATE

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
STŘEDISKO VZDĚLÁVACÍ POLITIKY

Malátova 17, 150 00 Praha 5
tel.: +420 221 900 513 ▪ e-mail: jan.koucky@pedf.cuni.cz

Děkuji Vám za pozornost!

Phone: + 420 221 900 513

E-mail: jan.koucky@pedf.cuni.cz

Address: Středisko vzdělávací politiky PedF UK
Malátova 17, 150 00 Praha 5,
Česká republika